DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE DAILY

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXIII Kaina 35 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGSĖJIS – SEPTEMBER 3, 1992 Nr. 173

Lietuvoj geresnės sąlygos investuoti, nei kitur

Trečiadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, rugsėjo 2 d. (Elta) – „Geros idėjos, naujausios technologijos ir sumaniai organizuotas verslas – mes tai siūlome ir Lietuvai. Tai yra vertingiau už pinigus", spaudos konferencijoje pasakė JAV Overseas Private Investment Corporation prezidentas Fred Zeger. OPIC specialistų grupė yra atvykusi į Lietuvą ieškoti galimybių bendradarbiauti su privačiu verslu.

„Lietuvos Vyriausybės vadovo ir JAV viceprezidento Indianapolyje pasirašyta abipusė mūsų valstybių bendradarbiavimo sutartis", pažymėjo F. Zenger, „yra Amerikos investicijų garantas jūsų šalyje. Lietuvos geopolitinė padėtis, kvalifikuoti kadrai ir pakankami materialiniai ištekliai leidžia man daryti išvadas, kad bendrų įmonių kūrimui ir kitokiam bendradarbiavimui sąlygos čia palankios, ar bent geresnės, negu kitose 60 šalių, kuriose vykdome savo programas". Korporacijos prezidento nuomone, naudingai galima investuoti į Lietuvos žemės ūkį, pramonę, vaistų gamybą ir kitas ūkio šakas.

Kariuomenės išvedimas prasidės 1993 metais

Rusijos Užsienio reikalų ministerijos Baltijos šalių skyriaus vadovas per televiziją pasakė, kad Rusija yra pasirengusi kitais metais pradėti išvesti savo kariuomenę iš Baltijos šalių. Jis kalbėjo, kad Rusijos prezidentas Boris Jelcinas oficialiai tą paskelbs rugsėjo 8 dienos susitikime su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu.

Rugpjūčio mėnesį Rusijos atstovai sakė, kad Rusija negali pradėti išvesti savo kariuomenės iš Baltijos šalių anksčiau negu 1994 metais ir kad išvedimo tempas priklausys nuo kompensacijos, kurią Baltijos šalys skirs išvestiems kareiviams įsikurti.

Baltijos šalyse yra apie 130,000 Rusijos kariškių.

Lietuviška mediena ir trąšos turi paklausą

Pagausėjo Vakarų šalių verslininkų, pageidaujančių pirkti Klaipėdos medienos medžiagų kombinato produkciją. Neseniai įmonė sudarė solidų kontraktą su viena Didžiosios Britanijos firma, panorusia šiais metais gauti medžio drožlių plokščių, klijuotos faneros ir baldų beržo lukšto. Nemažai šių gaminių ketina įsigyti Izraelio biznieriai. Yra ir daugiau viliojančių pasiūlymų, tačiau kombinatas kol kas turi ribotas kai kurių produkcijos rūšių eksporto galimybes. Kombinato perspektyvinio vystymo planus gerai įvertino Šiaurės Valstybių Pagalbos Baltijos Šalims Fondo atstovai. Jie ketina suteikti nemažą finansinę pagalbą gamybai plėtoti arba steigti bendrą su užsienio kapitalu įmonę.

Rudeninį mineralinių trąšų eksporto į užsienio šalis sezoną pradėjo Jonavos „Azoto" valstybinė įmonė. Pagal sutartis su Lenkijos, Didžiosios Britanijos ir Švedijos verslininkų firmomis, iki metų pabaigos laivais ir geležinkelio vagonais į šias šalis bus išgabenta bemaž 100,000 tonų salietros ir karbamido.

Naujas etapas Vilniaus pedagoginiam institutui

Buvęs Vilniaus pedagoginis institutas pradeda mokslo metus naujų pavadinimu. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos nutarimu, jam suteiktas pedagoginio universiteto vardas. Jo 57-erių metų istorijoje įrašyta panašių, kaip ir daugelio kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų biografijos faktų. 1940-aisiais ir pokario metais buvo ištremtų į Sibirą, atleistų iš darbo, persekiotų dėstytojų, studentų. „Didelio partijos dėmesio" dėka institutas „iš marksizmo pozicijų" politizavo ir ideologizavo mokytojų rengimą. Dabar aukštoji mokykla, ugdanti specialistus Lietuvos lietuvių, rusų, lenkų mokykloms, iš esmės pertvarko mokytojų rengimo sistemą, taiko pažangią pedagoginę patirtį. Užmezgusi kontaktus su Europos šalimis, gauna iš jų nemažą paramą. Todėl neatsitiktinai mokslo metų pradžios iškilmėse dalyvavo daugelio diplomatinių misijų atstovai.

Gaisras Baltarusijoje – dūmai Lietuvoje

Antrą dieną Vilniuje matome dūmus, jaučiamas degėsių kvapas. Kaip pasakė Lietuvos aplinkos apsaugos departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas Rapolas Liužinas, stiprūs pietų ir pietryčių vėjai dūmus į Lietuvą atnešė iš Baltarusijos. Žvalgyba iš palūnsparnio nustatė, kad dega durpingas miškas Ašmenos rajone, nors nedidelių gaisro židinių yra ir Lietuvos teritorijoje. Nuolatos stebima dūmų sklidimo kryptis, matuojamas oro užterštumas.

Rugsėjo 1 d. 3 val. p.p. duomenimis ir palyginus su praėjusia diena padidėjo azoto oksido kiekis, tačiau leistinos normos neviršijo. Ore padaugėjo ir anglies monoksido. Aplinkos radiacinis fonas, kuris matuojamas kas valandą, yra normos ribose.

Paskirtas Japonijos ambasadorius Lietuvai

Vytautui Landsbergiui skiriamuosius raštus įteikė Japonijos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvai Yoshifumi Matsuda. Jis gimė 1931 m., yra baigęs teisę Tokijo universitete. Japonijos Užsienio reikalų ministerijos tarnyboje – nuo 1956 m. Diplomatinį darbą dirbo Didžiojoje Britanijoje, Danijoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose. Ambasadorius reziduos Kopenhagoje.

Profesionalų asociacija

Įsteigta Lietuvos profesionalų asociacija. Steigiamajame susirinkime dalyvavo ir Amerikos lietuvių profesionalų asociacijos koordinatorius, vienas asociacijos iniciatorių, Wisconsino universiteto (Madison) profesorius Raimundas Matulionis. Abi asociacijos pasirengusios bendradarbiauti, plėsti įvairių profesijų specialistų ir studentų ryšius tarp Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų.

Materialinis paskatinimas mokytojams

Rytų Lietuvoje, kur gyvena didelė dalis Lietuvos lenkų, rusų, baltarusių, labai trūksta kvalifikuotų mokytojų. Todėl Lietuvos vyriausybė priėmė nutarimą, kuriuo jauniesiems specialistams pedagogams, vykstantiems dirbti į šio regiono mokyklas, nustatytas žymiai didesnis atlyginimas.

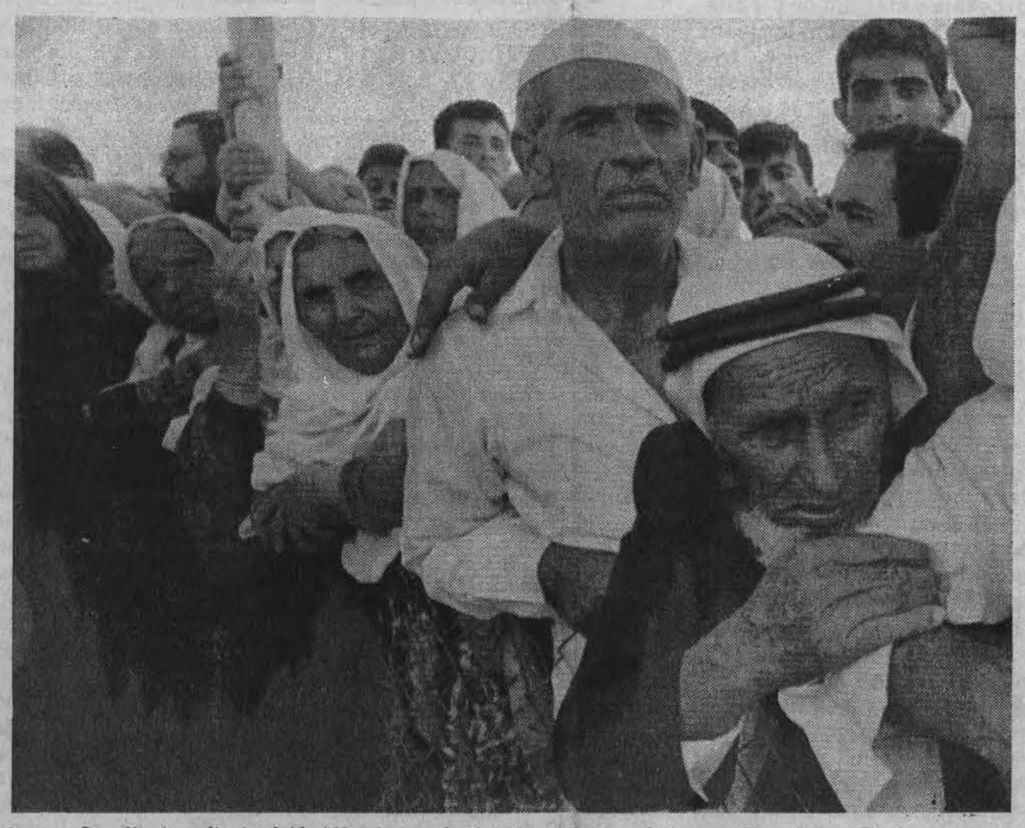

Izraelis pirmadienį paleido 182 suimtų palestiniečių, norint parodyti gerą valią, vykstant deryboms tarp arabų ir Izraelio dėl taikos Artimuosiuose Rytuose. Izraelio Min. pirm. Yitzhak Rabin praėjusią savaitę pranešė paleisiąs šiuos palestiniečius ir dar 600 kitų per sekančias kelias dienas. Kai kurių paleidžiamų suimtųjų giminės ir draugai laukia jų pasitikti pasienyje tarp Gazos ruožo ir Izraelio.

Anot palestiniečių delegacijos vadovės Hanan Ašrawi, derybos su Izraeliu vėl atsidūrė akligatvyje, nes Izraelio pristatytas savivaldos projektas nepripažįsta žemės teisių palestiniečiams.

Filipinuose įteisinta Komunistų partija

Manila, Filipinai, rugsėjo 1 d. – Filipinų prez. Fidel Ramos paleido iš kalėjimo aukšto rango marksistų sukilėlių vadą, laukiant jo teismo, ir Filipinų kongresas patvirtino įstatymą, legalizuojantį Komunistų partiją Filipinuose. Jie tikisi, kad tai pagaliau sudarys sąlygas užbaigti 23 metus besitęsusį šių sukilėlių terorizmą.

Marksistų vadas, Satur Ocampo, buvęs žurnalistas, apibūdintas priklausąs Komunistų partijos centriniam komitetui, 1972 metais pasitraukė į pogrindį, kai tuometinis prez. Marcos paskelbė karo stovį. Jis buvo suimtas prieš trejus metus Maniloje.

Hagoje, Olandijoje, vykusioje konferencijoje Filipinų valdžios ir komunistų sukilėlių derybininkai šiandien sutarė pradėti formalias derybas sukilėlių veiksmams užbaigti.

Filipinų Senatas ir Atstovų rūmai vienbalsiai patvirtino atskirus įstatymus, kuriuose atšaukiamas dešimtmečius galiojęs įstatymas, uždraudžiantis Filipinų komunistų partiją, nes ji skatinanti ginkluotą pasipriešinimą. Jungtinis komitetas iš abiejų įstatymo versijų sudarys vieną, kurį pasirašys prez. Ramos, vėl įteisinantį Komunistų partiją.

Pereitą savaitę prez. Ramos įsakė paleisti keturis kitus sukilėlių vadus ir 16 dešiniųjų kareivių, siekusių nuversti valdžią. Šių veiksmų tikslas buvo sukurti tautinio susitaikymo atmosferą.

Trumpos žinios

Skuodo 420 metų jubiliejaus iškilmės įvyko šeštadienį. Prieš 420 metų miesteliui prie Bartuvos ir Luobos suteiktos Magdeburgo teisės. Iškilmėse dalyvavo Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirm. Vytautas Landsbergis su žmona. Iškilmingoje rajono deputatų tarybos sesijoje buvo patvirtinti miesto herbas ir vėliava. Sesijoje deputatai kalbėjo ir apie savo rajono problemas – susirūpinimą dėl privatizacijos eigos, lėšų trūkumo statyboms, nedarbo, žemės grąžinimo.

Suvalkų vaivadijos (Lenkijoje) Papartininkų gyvenvietėje lenkų archeologai surado 90 jotvingių kapų, kuriuose buvo laidojama maždaug prieš 2,000 metų. Kaip pareiškė Varšuvos archeologijos muziejaus direktorius Jan Jaskan, iki šiol mažai buvo žinoma apie Vakarų baltams priklausiusias jotvingių gentis, kurios gyveno dabartinės šiaurės Rytų Lenkijos teritorijose. Varšuvos ir Baltstogės archeologų tyrinėjimai kelia didelį mokslininkų susidomėjimą.

Kaune, daugiau kaip po pusės amžiaus pertraukos, Aleksoto padangę aukštojo pilotažo piešiniais „išrašė" Lietuvos lakūnai. Čia įvyko aviacijos šventė, skirta Lietuvos sklandymo 60-mečiui. Senajame aerouoste kauniečiams ir miesto svečiams meistriškumą rodė sportinės aviacijos pilotai, sklandytojai, parašiutininkai, skraidyklių sporto entuziastai. Skraidymo aparatus demonstravo konstruktoriai mėgėjai.

(R.G.)

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Washingtone** Amerika sutiko pirkti tam tikrą kiekį uranijaus iš ardomų branduolinių ginklų Rusijoje. Uranijus bus perdirbamas ir panaudojamas komercinėse atominės energijos jėgainėse. Pirkimo sąlygos ir kiti kontrakto punktai bus aptarti per ateinančius metus. Manoma, kad iš šios sutarties bus naudos abiems kraštams: Rusija gaus labai reikalingų dolerių, o JAV – nebrangų branduolinį kurą savo jėgainėms. Be to, bus užtikrinta, kad pavojingasis uranijus nepasilieka buvusio priešo teritorijoje.

— **JAV lėktuvai** pirmadienį nesiliovė skraidę virš pietinės Irako teritorijos, saugodami, kad irakiečiai nepakiltų bombarduoti sukilėlių šiitų stovyklų. Pirmadienį į Iraką atvyko nauja Jungtinių Tautų inspektorių komisija tikrinti branduolinės pramonės įrengimų. Komisijai vadovauja italas Maurizio Ziffereno. Kartu su inspektorių komisija į Iraką atvyko 14 cheminių įrengimų žinovų, kurie ruošiasi sunaikinti apie 40,000 įvairių cheminių ginklų, atrastų netoli Bagdado esančioje Muthana vietovėje.

— **Washingtone** vis labiau apkarpant karinį biudžetą, Pentagonas ruošiasi dar daugiau sumažinti karinių programų skaičių, į kurį įeina kariuomenė, ginklų gamyba ir pirkimas, karinių bazių išlaikymas. Manoma, kad galutiniai sprendimai nebus daromi iki po prezidentinių rinkimų lapkričio mėnesį. Nežiūrint, kuris kandidatas laimės rinkimus, biudžeto apkarpymai vis tiek vyks panašia kryptimi, todėl jau dabar ruošiamasi pakeitimams.

— **Iranas** prašo tarptautinės pagalbos sugrąžinti į Afganistaną Irano pasienyje jau per 10 metų tebegyvenančius pabėgėlius iš Afganistano. Bet Afganistane šie žmonės nieko nebeturi.

— **Punjab** Indijoje suėmus stipriausią sik'ų vadą, smurtas ir sukilimai sumažėjo. Porą valandų po jo suėmimo, policija pranešė, kad jis jau miręs, neaišku tik jo mirties aplinkybės.

— **Brazilijos** prezidentas Fernando Collor de Mello, prieš kurį vyksta teismas už korupciją ir daug kas šaukiasi jo atstatydinimo, prisipažino „padaręs klaidą", bet atsisako atsistatydinti.

— **Romoje** penki Etiopijos piliečiai sekmadienį pasidavė italų policijai, kai buvo prižadėta, kad jų nesiųs namo. Praėjusį penktadienį Addis Ababoje jie pagrobė keleivinį lėktuvą su 79 žmonėmis. Visa lėktuvo įgula ir keleiviai buvo saugiai paleisti Romoje. Etiopijoje už lėktuvo pagrobimą gresia mirties bausmė, o Italijoje tik nuo 7 iki 21 m. kalėjimo.

— **Islamabade** šeštadienį Pakistanas turėjo uždaryti savo sienas su Afganistanu dėl gausaus pabėgėlių skaičiaus. Tūkstančiai pabėgėlių iš Kabulo susimetė pasienyje, neturėdami, kur dingti. Tuo tarpu Islamo vyriausybė Kabule ir sukilėliai, vadovaujami Glubuddin Hekmatyar, šeštadienį vėl paskelbė paliaubas, tačiau sukilėliai pirma pareikalavo iš miesto ištremti uzbekiečių miliciją. Paskutiniai Rusijos diplomatai, pasinaudodami laikinomis paliaubomis, šeštadienį išvyko iš Kabulo, kuriame išbuvo dešimt metų.

Nesirikiuojančių šalių blokas ieško priežasties būti

Jakarta, Indonezija, rugsėjo 1 d. – Organizacija, prieš porą dešimtmečių sukurta Trečiojo pasaulio kraštams, nenorintiems rikiuotis nei prie JAV vadovaujamo Vakarų bloko, nei prie buv. Sovietų Sąjungos vadovaujamo bloko, šiandien pradėjo viršūnių konferenciją peržvelgti, ar tebėra priežasčių šios organizacijos buvimui. Pirmojoje tokioje viršūnių konferencijoje po Sovietų Sąjungos sužlugimo, „Nesirikiuojančiųjų sąjūdžio" (Non-Aligned Movement) organizacijos 108 nariai, atstovaujantys daugiau, kaip pusei žemės gyventojų, nutarė, kad ši organizacija tebeturinti tikslą.

Dabar šios organizacijos uždavinys yra atstovauti tautoms, kurios yra arba per mažos, arba per skurdžios turėti balsą pasauliniuose įvykiuose. Daugelis delegatų suvažiavime Indonezijos sostinėje perspėjo, jog neturint aiškiai nubrėžtų tikslų, organizacijai gresia sunykimas.

Zimbabwe prezidentas Robert Mugabe delegatams pareiškė, jog šis sąjūdis pergyvena krizę, kai kuriems jo nariams keliant klausimą, ar pasibaigus „šaltajam karui", ji tebeturinti užduotį. Kai kurios valstybės aiškiai bijo, jog jei jos kaip nors nepagyvins šio sąjūdžio, jos pačios neteks tos įtakos, kurią per ją turėjo Šaltojo karo metu, kai Sovietų Sąjunga ir JAV konkuravo, siekdamos jų palankumo.

Koks bus naujas uždavinys

„Kur anksčiau turėjome pasirinkimą taikytis prie vienos ar kitos pusės", kalbėjo Malayzijos Ministeris pirmininkas Mahatir Mohamad, reikšdamas ir daugelio kitų kraštų vadų mintis, „mūsų naujas pasirinkimas tėra tik pasiduoti ar spirtis. Silpnos valstybės, neturinčios priemonių daryti įtaką, tegali tik silpnėti", jis sakė.

Jis pasiūlė, kad organizacijos pavadinimas galėtų būti pakeistas, kad „atspindėtų jos naują rolę tik vieną polį turinčiame tarptautinės politikos pasaulyje", kurį dominuoja JAV ir kitos išsivysčiusios šalys". „Mums būtina tesėti ir sutelkti bent tą mažą jėgą, kurią turime, kad išvengtume to, kas būtų tolygu seno Vakarų kolonializmo atgaivinimui", kalbėjo min. pirm. Mahathir, kuris dažnai kritikuoja JAV ir Vakarų politikos veiksmus, sakydamas, kad jų tikslas yra bausti Trečiąjį pasaulį. „Mes turime dar arčiau glaustis vieni prie kitų", jis sakė.

Konferencijos šeimininkas, Indonezijos prez. Suharto kalbėjo, kad Šaltojo karo pabaiga nepakeitė neturtingųjų kraštų dalios ir kad šis sąjūdis tebereikalingas jų teisėms ginti. „Mes turime užtikrinti, kad 'naujoji pasaulio santvarka', apie kurią taip dažnai kalba pramoningieji kraštai, netaptų tik nauja versija to paties stipriųjų valstybių užgožimo silpnųjų, turtingųjų dominavimu neturtingųjų", jis sakė.

Įkurta atstovauti neišsivysčiusiems kraštams

„Nesirikiuojančiųjų sąjūdis buvo įkurtas vadų, kurių vardai ir šiandien yra magiški Trečiojo pasaulio kraštuose, pvz., Indijos Nehru, Egipto Nasser, Jugoslavijos Tito ir Indonezijos Sukarno. Jų tikslas buvo sukurti organizaciją, kuri atstovautų neišsivysčiusiems kraštams, siekantiems išsaugoti savo nepriklausomybę Šaltojo karo konkurencijos klimate, grasinančiame juos praryti. Bet 31 metus po jų pirmo suvažiavimo Belgrade, ne visi šio sąjūdžio nariai panašiai galvoja ir ne visi yra „neišsivystę".

Neformaliuose pokalbiuose ne posėdžių salėje buvo girdėti ir tokių samprotavimų: „Šiandien vis sunkiau matyti, ką bendro gali turėti aršiai komunistiški kraštai kaip Šiaurės Korėja su Kuwaito valdančiais alyvos turtuoliais šeikais ar su Singapūro biznieriais. O visi trys kraštai priklauso šiam sąjūdžiui.

Susipešė dėl Jugoslavijos

Šie skirtumai pasireiškė ir planuojant suvažiavimo darbotvarkę Jakartoje. Praėjusį savaitgalį ten susitikę kraštų užsienio reikalų ministrai susipešė iki riksmų, besiginčyjant, ką daryti su Jugoslavijos naryste, kuri dabar atstovaujanti tik Serbijai ir Montenegrui. Musulmoniškų šalių grupė prašė, kad Jugoslavija būtų pašalinta, solidarizuojantis su Bosnijoje persekiojamais musulmonais. Galų gale nutarė Jugoslavijos narystę spręsti vėliau šiais metais.

KALENDORIUS

Rugsėjo 3 d.: Šv. Grigalius Didysis, Bronius, Bronislava (Bronė), Simeonas styl., Sirputis, Mirga.

Rugsėjo 4 d.: Marinas, Rozalija, Rimantas, Germantė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:17, leidžiasi 7:23.

Temperatūra dieną 80 F (21 C), naktį 57 F (13 C), lietus pasibaigs ryte, po pietų – debesuota.

ŠALFAS S-GOS GOLFO PIRMENYBĖS

1992 m. individualinės ir tarpmiestinės ŠALFASS-gos Golfo pirmenybės rugsėjo 5-6 d. vyks Ypsilanti, Michigan, Eastern Michigan Universiteto golfo laukuose. Atvyksta golfininkai iš Clevelando, Toronto, Chicagos, Los Angeles ir Detroito. Viso 120 golfininkų. Registracija ir susipažinimo vakaras bus rugsėjo 5 d., 7 val. vak. Šeimininkai — Detroito Sporto klubas „Kovas". Smulkesnes informacijas teikia Vytas Petrulis, tel. 313-525-0294.

„ŽIBURIO" LITUANISTINĖ MOKYKLA PRADEDA NAUJUS MOKSLO METUS

„Žiburio" lituanistinės mokyklos naujų mokslo metų pradžia bus šeštadienį, rugsėjo 12 d., 8:50 val. ryto Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Visi lietuvių kilmės vaikai kviečiami lankyti lituanistinę mokyklą; prašoma kreiptis į vedėją Rūtą Mikulionienę tel. 380-5668.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Tautos šventės minėjimas Šv. Antano parapijoje bus vykdomas tokia tvarka: sekmadienį, rugsėjo 13 d., 10:30 val. ryto — šv. Mišios aukojamos už visus tautos kovotojus. Po Mišių parapijos patalpose bus savanorių kūrėjų Stasio Šimoliūno ir Vinco Tamošiūno pagerbimas. Pagerbimą rengia Lietuvių Žurnalistų sąjungos Detroito skyrius. Kvietimai į pagerbimą gaunami pas Mykolą Abarių, Mykolą Kizį ar Stasį Sližį.

KELONĖS LIETUVOJE ĮSPŪDŽIAI TV EKRANE

Michigan State universiteto futbolo komandos treneris George Perles ir jo žmona gegužės mėnesį lankėsi Lietuvoje. Apie savo kelionės įspūdžius kalbėjo ir trumpą video juostos vaizdą parodė per savo televizijos programą š.m. rugpjūčio 30 d., antrame televizijos kanale. Treneris George Perles visuomet primena savo lietuviškumą ir didžiuojasi savo tėvų praeitimi.

ADV. P. ŽUMBAKIO KOMENTARAI

Chicagos visuomenininko adv. Povilo Žumbakio komentarai yra transliuojami „Lietuviškų melodijų" radijo valandėlės laidose antradieniais nuo 4 iki 5 val. per WPON, AM banga 1460.

lm

ATSILANKYKIME Į LIETUVIŲ KAMBARĮ WAYNE UNIVERSITETE

Detroito Kultūrinio centro aplinkoj rugsėjo 18, 19 ir 20 dienomis vyks Kultūrinis festivalis. Įvairių sričių menininkai eksponuos savo darbus. Dainininkai ir artistai linksmins dalyvius. Kultūrinio centro įstaigos: Meno muziejus, Centrinė biblioteka, Istorijos muziejus, Vaikų muziejus, Tarptautinis institutas ir kiti savose patalpose turės programas. Bus įvairaus maisto ir gaivinančių gėrimų. Bus atskiros programos vaikams. Į festivalį kasmet suvažiuoja minios lankytojų, kurie turi progos pasigrožėti menininkų darbais, juos prieinamomis kainomis įsigyti, pasiklausyti dainininkų ir muzikų atliekamų klasinių ar populiarių kūrinių. Kadangi festivalis vyks dideliame plote, bus poilsiui vietų ir pabendravimui aikštelių. Važiuojant iš toliau, patariama važiuoti su pažįstamais ir draugais.

Wayne Valstybinis universitetas yra šio festivalio kasmetinis dalyvis. Universiteto Ethnic Heritage Centre (Manoogian Hall) pastate yra 13 tautybių kambariai, jų tarpe Lietuvių kambarys, antrame aukšte kamb. Nr. 288.

Sekmadienį 1-4 val. p.p. kambaryje budės Lietuvių kambario komiteto atstovai, kurie papasakos apie kambario paveikslus ir puošmenas. Manoogian Hall yra Warren ir Anthony Drive sankryžoje. Automašinas galėsit pasistatyti garaže, Parking Structure 1 Palmer arba Parking Structure 5, Anthony Wayne. Už automobilį mokestis 2 dol. Nevažiuokite po vieną, nes, nepaisant, vienas ar pilna mašina važiuosite, mokestis tas pats. Cass ir Kirby gatvių sankryžoj bus informacijoms kioskas, kuriame pasiimkite pasus (viršelis yra Kambario vicepirmininko Mykolo Abariaus darbas). Pase yra trumpi tautybių kambarių aprašymai. Kiekvienam aplankytam kambary jie bus antspauduojami. Pasas bus Jūsų šio festivalio suvenyras.

Asmenys, kurie tą dieną dalyvaus Šv. Antano bažnyčioje ir salėje, seselės vienuolės Aušros Garliauskaitės išleistuvėse, turės pakankamai laiko dalyvauti ir festivalyje aplankyti Lietuvių kambarį, pasigrožėti juo ir kitų tautybių kambariais. Lietuvių kambario komitetas lauks visų. Atsivežkite ir svečius iš Lietuvos. Proga ypač tiems, kurie dar šio kambario nematė.

St. Kaunelienė

ŠIURPI SALEM, MA, SUKAKTIS

Š. m. rugpjūčio mėn. kai kuriose Amerikos vietovėse paminėta šiurpi sukaktis — 300 metų nuo garsiosios „raganų medžioklės" Naujosios Anglijos Massachusetts valstijoje, ypač Salem apylinkėse. Tarp 1692 m. birželio ir rugsėjo mėn. 14 moterų ir 5 vyrai buvo nuteisti mirti dėl tariamo raganavimo. Prieš teismą jie visi buvo kankinami, kad prisipažintų padarę sutartį su piktąja dvasia (buvo ir mirusių kankinimo metu).

Raganų medžiojimo isterija prasidėjusi 1692 m. rugpjūčio mėn., o pirmoji jos auka — Martha Carrier — pakarta rugpjūčio 19 d. ant kalvos Salem miestelyje. Iš čia ir sukakties data. Pradžioje apylinkės žmones raganavimu ėmė kaltinti paauglės mergaitės, išsigalvodamos keisčiausių nesąmonių. Vėliau isterija užsikrėtė ir kiti apylinkės gyventojai. Manoma, kad mergaičių vaizduotes bus paveikusi vietinio pastoriaus vergė Tituba. Ji mergaites pamokė įvairių burtų ir magijos iš savo gimtojo krašto. Slapti seansai su Tituba taip paveikė puritoniškai išaugintas mergaites, kad jos pradėjo matyti ir girdėti nebūtus dalykus.

Įdomu, kad raganų medžioklės metu labiausiai nukentėjo tam tikra vyresnio amžiaus moterų grupė. Beveik visos jos buvo gana savarankiškos — kai kurios užsiėmė verslu, kitos nepasižymėjo pamaldumu ir paklusnumu miestelio valdžiai, o dar kitos neturėjo brolių ar sūnų ir būtų paveldėjusios šeimos turtą po tėvo arba vyro mirties. Tais laikais į pasiturinčią, savarankišką moterį buvo žiūrima su nepasitikėjimu ir net baime. Žinoma, kai kurios moterys buvo apkaltintos raganavimu iš pavydo ar keršto.

Amerikos istorijos tyrinėtojai jau tris šimtmečius mėgina išsiaiškinti, kodėl anuometiniame dievobaimingame ir ramiame miestelyje įvyko toks visuotinis pamišimas, pareikalavęs daug aukų ir visiems laikams „pagarsinęs" Salem miestelio vardą. Yra daug teorijų, mėginant suprasti anų laikų galvoseną, socialines bei ekonomines sąlygas, gyvą tikėjimą burtais, raganomis, piktosios dvasios įtaką kasdieniniame žmogaus gyvenime ir labai griežtą, neatlaidžią puritonų religijos kontrolę.

Kai kurie istorikai tvirtina, kad ir moderniaisiais laikais „raganų medžioklė" yra akivaizdžiai pasireiškusi Amerikoje. Žinoma, dabar ji turi kitokią formą ir kitus rezultatus, bet idėja ta pati: nusikreipti prieš tam tikrą grupę žmonių, ją persekioti, kaltinti ir bausti. Du tokie modernūs pavyzdžiai galėtų būti kad ir visų japonų kilmės asmenų suvarymas į koncentracijos stovyklas II pasaulinio karo metu, o 1950-tame dešimtmetyje vykusi komunistų medžioklė. Tuomet pakako tik pakviesti kurį žmogų prieš apklausinėjimų komisiją, kad jis prarastų darbą ir pasitikėjimą visuomenėje, kad būtų apšauktas komunistu.

Minint 300 metų raganų medžiojimo sukaktį, Salem miestelio kapinėse atidengtas specialus nužudytiems paminklas, kurio projektas atrinktas konkurso būdu. Atsiųsti net 246 projektai. Laimėjo architektas James Cutler ir dailininkė Maggie Smith.

D.

Kiekvienas pašaukimas turi savo sunkumus, kartumus; tačiau yra būdas ieškoti pagalbos: atsižadant savo valios, visiškai atsiduoti Apvaizdai.

Šv. Pranciškus Salezietis

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

VIDURIO AMERIKOS LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Vidurio Amerikos Lietuvos Vyčių apygardos posėdžiui šių metų rugsėjo 12 šeimininkaus 24-toji kuopa. Posėdis vyks Marijonų vienuolyne, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL. Pietūs bus 11:30 val. ryto, o posėdis prasidės 12:30 val. po pietų. Norintieji šiame suvažiavime dalyvauti užsitikrinkite vietas — skambinkit Stasiui Mankui, telefonu 312-847-7915.

Š.m. Visuotiniame Lietuvos Vyčių suvažiavime, vykusiame Allentown, PA, Centro valdybos pirmąja vicepirmininke buvo išrinkta mūsų apygardos veikli narė Evelina Oželis. Be to, apygardoje veikiančios 112-tos kuopos narė Rita Zakarkaitė ir 16-tos kuopos narys Robertas Martin vėl bvo išrinkti Centro valdybon tom pačiom pareigom, o 16-tos kuopos narys Petras Zansitis išrinktas patikėtiniu. Visus sveikiname! Ateinančiais metais Visuotinis seimas bus rengiamas Worcester, MA. Tai bus Lietuvos Vyčių 80-tasis suvažiavimas, ir jame Algirdas Brazis bus pakeltas į Garbės narius. Šių metų spalio 17 d. Dayton, OH, vyks Centro valdybos posėdis, o 1993 metų kovo mėnesį vyksiančiam CV posėdžiui šeimininkaus 16-toji kuopa.

Vidurio Amerikos apygarda surengė laimėjimus, kurių pelnas buvo paskirtas padėti Lietuvai. Laimėjimai vyko šių metų liepos 4-tą dieną Pines, IN, rengtame piknike. Laimėtojai buvo Glenn Perutis (16-ta kuopa), W. Tenclinger (36-ta k.), E. Lenkart, Virginia Short, Irena Jonušys (112-ta k.) ir Rich Schultz (16-ta k.).

Apygardos bei Cicero, IL, 14-tos kuopos nariai liūdi a.a. Antano J. Stankaus. Jis mirė Oak Park ligoninėje, sulaukęs 77 metų amžiaus. Jis priklausė ir Amerikos legiono postui ir dirbo medžio dirbinių inspektoriaus pareigose. Jis buvo palaidotas liepos 30 d. Šv. Kazimiero kapinėse po atsisveikinimo Mišių Šv. Pijaus X-tojo parapijos bažnyčioje, Stickney, IL. Meldžiamės ir užuojautą reiškiame žmonai Florencijai ir visai šeimai.

Sveikiname Oak Lawn, IL, 24-tos kuopos narę Dana Butts, kuriai buvo įteikta 1,000 dol. Lietuvos Vyčių stipendija. Ji yra jaunučių kuopos narė, 24-tos kuopos protokolų sekretorės Nijolės Butts dukra. Dana planuoja dirbti kariuomenėje slaugė ir lankyti Lewis universitetą Romeoville, IL. Studijuos dvi šakas — karinį mokslą ir slaugės profesiją.

Brighnton parko 36-tos kuopos valdyba susirinko Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje rugpjūčio 31 d.; 7:30 val. vak. čia vyko posėdis. Pirmasis šių naujų veiklos metų kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 21 d., 7:30 val. vak. toje pačioje salėje.

Marquette parko 112-tos kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 15 d., 7:30 val. vak., Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Sveikiname vienuolę ses. Tarcisią, šventusią savo auksinį jubiliejų Bažnyčios tarnyboje. Sveikiname ir kuopos pirmininką Don Petkus ir žmoną Viną, gimus jų dukrelei Hayley Ellen.

Lietuvos Vyčių choras rugpjūčio 19 d. Illinois valstijoje mugėje Springfield, IL, atliko programą 4 val. p.p.

Lietuvos Vyčiai šiais metais dalyvaus Chicagos miesto Columbus dienos parade. Iškilmės prasidės 10 val. ryto šv. Mišiomis Švč. Vardo katedroje. Paradas prasidės 1 val. po pietų. Dalyviai turėtų būti susirinkę 12:45 val. p.p.

Rugsėjo 27 d. „Draugo" dienraštis ruošia jubiliejinį banketą. Susidomėję šioje šventėje dalyvauti prie Vyčių stalo skambinkite Algirdui Braziui telefonu 708-361-5594, arba Estellei Rogers telefonu 312-376-3948.

Lapkričio 15 dieną Martinique pokylių salėje vyks Dariaus-Girėno metinis banketas, o ateinančių metų vasario 7 d. toje pačioje salėje įvyks „Lietuvos prisiminimų" banketas.

Glenn ir Janina K. Peručiai
Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries $90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.SA. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — širdies, plaučių, kraujo spaudimo, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiame tiesiog į Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.–7 v.v., antrd. 12:30–3 v.p.p.
trečd. uždarytaa, ketvd. 1–3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.–12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba **(1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. **708-834-1120**

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: **708-857-8383**

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Norint gerai numirti, reikia

GERAI GYVENTI

Vienas krikščioniško dvasinio gyvenimo pagrindų yra kiekvieną dieną gyventi, lyg būtum sužinojęs, kad rytoj mirsi. Krikščionys tiki, kad gyvenimas žemėje tėra tik pasiruošimas tikram, amžinam gyvenimui. Tai nėra tik vėlesniųjų krikščionybės šimtmečių atradimas. Kristus evangelijose nuolat tai primena. Jis nuolat kalba apie tikro turto krovimąsi gerais darbais, pagalba artimui, apie buvimą nuolat pasiruošus, kad, kai netikėtai užklups mirtis, nepradėtume tik tada susirūpinti amžinybe, kaip, pavyzdžiui, pasakodamas apie turtuolį, kuris tik rūpinosi sau statyti didesnius aruodus, nežinodamas, kad ryt mirs (Lk 12:16-21), arba duodamas kitus pamokymus, kaip ,,įsitaisykite sau piniginių, kurios nesusidėvi, kraukite nenykstantį lobį danguje" (Lk 12:33), arba svarbumą nuolat būti pasiruošus (LK 12:35-48; Mt 24:37 iki 25:46; Mk 13:33-37).

Bet visi šie darbai ruošia ne tik amžinajam gyvenimui, bet ir pačiai mirčiai. Neseniai teko skaityti patarimus, kaip ruoštis ramiai, gerai mirčiai, parašytus profesionalų mirštančių žmonių slaugytojų, kurios dirba ,,hospice" — specialiuose slaugymo namuose mirštantiems žmonėms.

Pirmiausia, jos rašo, jog ramiausiai miršta tie, kurie, prasidėjus mirties procesui, yra susitaikę su įvairiais artimais žmonėmis, pas kuriuos nelieka neužbaigtų reikalų, neišspręstų ginčų.

Dažnai mirštantys žmonės kankinasi dėl to, kad, būdami sveiki, nesutvarkė teisinių reikalų — palikimo, nurodymo, kada ir kaip nutraukti gydymą, kaip laidoti. Sveiki — jie apie tuos dalykus iš viso nenorėjo galvoti, bet rimtai susirgus, nieko kito nebegalėjo galvoti ir buvo bejėgiai ką nors sutvarkyti.

Būtina, dar sveikiems esant, išmokti, kaip pergyventi sunkius dalykus, kurių negalime sukontroliuoti. O to mokomasi per mažesnius patyrimus — išmokstant nesijaudinti, kai kas nors vėluojasi, trukdo ar nepadaro, ko prašei. Išmokstant ištrūkti iš savo pykčio ar susijaudinimo dėl kurio nors dalyko ir sąmoningai nukreipti savo dėmesį ir energiją į ką nors gero, gražaus, konstruktyvaus. Tuomet, esant ištiktam sunkios ligos, jau bus išvystytos dvasinės pajėgos reaguoti taip, kaip ši moteris, sužinojusi, kad turi plačiai išsivysčiusį vėžį. Ji pagalvojo: ,,Nors jau nebegaliu kontroliuoti šios ligos eigos, galiu kontroliuoti savo veiksmus. Ar reikia man čia nenaudingai gulėti?" Tad apsižvalgė, kur jos aplinkumoje buvo pagalbos reikalingų žmonių ir, kol jėgos dar leido, beveik iki pat savo mirties dienos blaškė savo dėmesį nuo ligos simptomų, darydama gera kitiems ir besidžiaugdama, kiek daug dar gali kitiems padėti.

Straipsnio autorės taip pat iš savo patyrimo matė, kad dažnai žmonės patys sau įsikalba nepajėgumą panešti ligą ar kitus sunkumus, nuolat gilindamiesi į savo nedalią, silpnumą, leisdami ligai paglemžti visą dėmesį. Iš tikrųjų, jos sako, žmonės yra daug pajėgesni sunkumus panešti, negu jie mano, ir patys nustemba savo pajėgumu, kai stengiasi ,,nepasiduoti".

Į senatvę žmogus natūraliai linksta į pragyvento gyvenimo peržvelgimą. Žmogui svarbu jausti, kad prasmingai išgyveno savo gyvenimą. Bet neretai žmogų apninka gyvenimo nesekmių prisiminimai, kurie vis kartojasi ir net į depresiją gali nustumti. Toks pavojus dažnai padidėja, pakrikus žmogaus fizinėms jėgoms, ištikus ligai. Todėl svarbu dar jaunystėje išvystyti įpratimą minėti ne tik nesekmes, bet ir pasisekimus. Įpratus dažnai minėti pasisekimus ir už juos džiaugsmingai dėkoti Dievui, jie jau bus giliai įrėžti atmintin, kai ligoje ar gilioje senatvėje ateis ir blogieji prisiminimai. Gi prisiminus nesekmes ar net nusikaltimus, būtina taip pat juos jungti su malda, prisimenant, kad Dievas yra visuomet maloningas, visus nusikaltimus dovanoja, jei tik pats žmogus jų gailisi ir pasistengė, kur galima, atitaisyti.

Užėjus blogiems prisiminimams ir dėl to apnikus nevilties, pražūties ir depresijos jausmams, būtina sąmoningai savęs paklausti — ar šie keli įvykiai teisingai, balansuotai tikrai nusako mano gyvenimo visumą? Ar tikrai per visą gyvenimą nepadariau nė vieno gero darbo? Sveikas žmogus prisimins ir vieną ir du ir net visą sąrašą gerų dalykų savo gyvenime — ne tik savo nuveiktų, bet ir kitų žmonių jam parodytos meilės. Jei žmogus jau yra puolęs į rimtą depresiją, kad savomis mintimis nebepajėgia rasti pozityvių dalykų pragyventame savo gyvenime, būtina ieškoti psichologinės pagalbos. Visos ligoninės turi psichologinės, psichiatrinės pagalbos skyrių, kuriame daugumas jų pacientų nėra ,,bepročiai", o normalūs, funkcionuojantys žmonės, kurie tik vienoje savo gyveimo srityje yra reikalingi pagalbos.

Svarbu, apnikus graužimuisi ar nevilčiai, kreiptis į Viešpatį, naudojantis evangelijose duotais pavyzdžiais: pvz. Jėzaus elgesys su nusidėjėle (Jn 8:1-11), jo lyginimasis savęs su geruoju ganytoju (Jn 10, Lk 15:1-7), jo džiaugsmas dėl besigailinčio žmogaus (Lk 15:8-32).

Jos taip pat pastebėjo, kad žmonės, turintys daug gražių prisiminimų, ramiau miršta, negu jų neturintys. Tad yra svarbu gyventi taip, kad gražių prisiminimų būtų, ne tik turint gražių pergyvenimų, bet ir juos dažnai prisimenant, kad jie užsifiksuotų atmintyje. Suaugę vaikai dažnai gali padėti savo tėvams, išklausydami, iškvosdami savo tėvus, padėdami jiems prisiminti.

Kiti žmonės ligoje save kankina išmetinėjimais sau,kad jie yra našta kitiems. Viena dukra savo mirštančią motiną suramino: ,,Tu jau iš anksto apmokėjai viską, ką tau šiandien galiu padėti". Vieną vyrą, taip besirūpinantį, kunigas nuramino: ,,Vienas iš didžiausių gyvenimo pasitenkinimų yra galėti padėti kitiems, jaustis, kad esi reikalingas ir turi ką vertingo kitiems duoti. Tą gilų pasitenkinimą gauna tie, kurie tau padeda", jis paaiškino. Iš tiesų, vienas geriausių būdų pasiruošti tokiai sunkiai ligai yra dar sveikam esant tiesti pagalbos ranką jos reikalingiesiems. Kai žinosi, kiek daug džiaugsmo tai teikia tau pačiam, bus lengviau priimti kitų patarnavimus, žinant, kiek daug pasitenkinimo jie gali gauti, tau tarnaudami.

Norint gerai, gražiai numirti, yra svarbu gerai, gražiai gyventi. O norint gerai gyventi, svarbu pamąstyti apie savo mirtį — kiekvieną dieną gyventi, lyg ji būtų paskutinioji.

a.j.z.

AMERIKIEČIO RAŠYTOJO KNYGA APIE LIETUVĄ

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

Gražioje Kalifornijos pakrantėje tarp Los Angeles ir San Diego gyvena kelių knygų autorius Linus R. Fike, kurio žmona yra lietuvaitė. Ji sugebėjo sudominti savo vyrą mūsų kraštu, ir jiedu nutarė Lietuvą aplankyti. Tačiau šis aplankymas nebuvo tik eilinis pasivažinėjimas, nes Linus užsidegė noru daugiau sužinoti apie Lietuvos praeitį, jos istoriją ir žmones. Jį žavėjo lietuvių užsidegimas per ištisus šimtmečius neatsisakyti savo tautinio veido, jos amžinų kovų su galingais svetimų tautų valdovais, kaip ir dabarties užsispyrimo laikytis to trupučio istorijos eigoje apkarpyto žemės ruožo gražioje Baltijos pakrantėje. Gyvai ir istoriškai teisingai autorius pradeda savo knygą nuo mūsų tautos žilos senovės, ypatingai įkvėptai cituodamas ištrauką iš 1883 metų poeto žodžių: ,,Kuo aš kitu galėčiau būti, jei ne lietuviu, įgavęs šią meilę savo kraštui per motinos kraują ir pieną. Jei man kas žadėtų ir karalystę toli nuo namų, aš pasirinkčiau likti čia kad ir beturčiu, bet su savais žmonėmis".

Autorius skiria šią knygą savo mylimai žmonai.

Pirmoji knygos dalis — gili senovė, Muravjovo laikai, kurio tikslas buvo lietuviams padaryti vergais ir pamažu išnaikinti. Čia sutinkame Janą (sutrumpinimas nuo Janinos), randam gražius lietuviškus vardus kaip Birutė, Jonas, vietoves kaip Trakai, žiaurias Kražių skerdynes 1893 metais ir neišvengiamą Sibirą. Įspūdingas sąrašas knygų, kurias autorius perskaitė, ieškodamas žinių apie Lietuvą enciklopedijose, istorinėse mūsų autorių knygose, mūsų mitologijoje, dainose ir pasakose. Visa tai randa vietą jo knygoje. Lietuvos istorijos eigą sužinome per dalyvių pasakojimus, kovą su rusais, paskui su bolševikais, bermontininkais ir pagaliau vokiečiais. Kartais net sužinome ką nors naujo, ką buvom priėmę kaip sąvoką, bet niekad neklausinėję jos kilmės. Pavyzdžiui alfabeto atsiradimą. Šioje knygoje, mokant pirmąjį skyrių, į tą klausimą yra įdomiai atsakoma mažajai Janai, aiškinant aiščių kilmą ir kalbą.

Janos vardas išlieka šioje šeimoje, pagarsėjusio karietų ir ratų specialisto Jono Kamievio, per visą šimtmetį jis perduodamas iš kartos į kartą, ir taip per Janą išgyvename visas tų laikų negalias ir svetimųjų siautėjimus. Caras ir jo paklusnūs pavaldiniai didžiūnų dvaruose, — bet nevisuomet pavaldūs. Sutinkame daug taurių lietuvių per šį mūsų tautos istorijos pilkąjį laikotarpį, netgi šiaip gana lanksčios dvarininkų klasės tarpe. Puikiai atvaizduojamas Pažaislio vienuolynas, auklėjęs jaunas mergaites, o jaunajai Janai jis liko visam gyvenimui kaip įkvėpimas ir dorovės paveikslas.

Nuostabūs yra lietuviško darbštumo ir išradingumo aprašymai, taip padėję mūsų tautai išlikti tarp pavydžių ir tingių kaimynų,kurie garbe laikė vien kitų užkariavimą. Taip bėgame per gausius puslapius, Lietuvos istorijos fone sekdami ir pasisekimus, ir didžiūnų pergales. Lankomės Šakiuose, Širvintos upės pakraščių kaimuose, pergyvename Želigovskio žygį į Vilnių ir jo netekimą, jaunos Nepriklausomybės sunkumus, lietuvių senovės religijos ir katalikybės aprašymai dažnai yra apie Lietuvos gamtinį grožį, mūsų žavius rudenius ir pavasarius, upes ir miškus ir mūsų tos gamtos įtakoje taip tvirtai subrendusius ir savo žemę mylinčius žmones. Jų vizijos nesutilpo kasdienybėje, jie kreipė savo širdis į prabočių Perkūną, kuris gyvavo mūsų tautoje daug seniau, negu krikščionybė, į dievų pasirodymą žmonėms, jų sunkiose valandose suteikiant stiprybę ir jėgą pasipriešinti užkariautojams. Aprašomi ir Hitlerio laikai, smulkios vietovės kaip Kauno Žalias kalnas, Aukštaitijos ežerai ir, deja, komunistai. Čia jau detaliai bėgame per kiekvieną šios gausios šeimos narį, gilinantis į jo vargus ir atsiekimus. Vėl bėgam per Janos siekimus, jos vedybas ir vėl artėjančius vokiečius, Hitlerį.

Kovoje už išlikimą sutinkame įvairių tipų, besistengiančių prisitaikyti ir prisimeilinti, ypač žydų naikinimo laikais. Taip knygos gana jautrus ir romantiškas stilius keičiasi į šiurpų to laikotarpio gyvenimo aprašymą, rietenas, savanaudiškumą. Kaip žinome, vokiečiai buvo nugalėti ir rusai vėl atsirado Lietuvoje. Knygos paskutinė dalis aprašo tą liūdną laikotarpį, kai vieni bėgo, kiti liko ir daugelis atsidūrė Sibire. Ir visas liūdesys ypač užgula, kai visos šių laikų maišalynės išdava buvo Janai pavydžios moters dūris peiliu į širdį.

Dabar dar žodis apie autorių. Jis pirmą kartą atvyko į Lietuvą 1973 metais. Jau tada jis pastebėjo, kad žmonėse viešpatavo baimė, kad jie visur buvo sekami, jei tik tardavo žodį užsieniečiams. Restoranuose buvo įtaisyti mikrofonai, kad būtų sekami pokalbiai su atvykusiais, turistai negalėjo išvykti iš Vilniaus toliau negu dvidešimtį mylių. Tai sutvirtino autoriaus norą smulkiai susipažinti ne tik su komunizmu, bet ir su visa Lietuvos istorija. Tokiu būdu jis šioje savo knygoje supynė istoriją su kasdienos lietuvišku žmogumi ir jo galvosena, paskleisdamas mūsų tautos istoriško ir tragiško gyvenimo smulkmenas ir atskleisdamas lietuvio pasaulį angliškai skaitantiems skaitytojams, kurių vienas net, šią knygą perskaitęs, siūlė iš jos padaryti filmą.

Mes tikrai vertiname šias pastangas ir kviečiame tautiečius susipažinti su šia knyga. Ją išleido Carltos Press, Inc., 11 West 32 St., New York, N.Y. 10001, ir ji vadinasi: SVETUR, — A Lithuanian Odyssey. Kaina $17.25, pridedant $1.50 už persiuntimą. O ir aš pati galiu persiųsti savo kopiją, kam kaina būtų per aukšta. Bet tikrai nesigailėsite. Mano adresas: 23500 Via Galera, Valencia, CA 91355.

RUSIŠKA MAFIJA

E. RINGUS

Dar komunistiniame laikotarpyje, nepaisant didelio pavojaus, mafija egzistavo, bet tik užuomazgoje. Jos pagrindą sudarė daugiausia Kaukazo tautų atstovai: čečėnai, gruzinai ir armėnai. KGB aparatui susilpnėjus, sovietų piliečiai iš Vakarų išmoko ne tik demokratijos, bet ir organizuotos kriminalinės santvarkos. Mafijos centras yra Maskva. Perestroikai tik prasidėjus, kasmet proporcingai augo nusikaltimų skaičius. Palyginus su pereitais metais, vagysčių padidėjo 50%, asmeniškų apiplėšimų tiek pat, nužudymų įvyko 18,300. Priėjo net prie to, kad piliečiai reikalauja leidimų pirkti ginklus savisaugai. Tas gal padėtų gintis nuo pavienių kriminalistų. Tačiau atsirado kriminalistų organizacijos, kurios vis stiprėja. Pradžioje jų buvo daug, ir dažnai pavienių organizacijų susikirtimai dėl pirmenybės baigdavosi susišaudymais. Vienu metu čečėnų mafija valdė visą Maskvą, be pasigailėjimo sutvarkydama bet kokią atsiradusią konkurenciją. Tačiau 1988 m. visos rusų grupės, susirinkusios kažkuriame kurorte, pagal amerikietiškos mafijos pavyzdį, nutarė susijungti ir pagaliau atsikratyti užsieniečių konkurencija. Vieną vakarą rusų mafija apsupo visas čečėniškių būstines ir sutvarkė, bet tik nedidelę dalį. Čečėnus įspėjo jų papirkta milicija. Su tos pačios milicijos pagalba čečėnų mafija pajėgė likviduoti dalį savo konkurentų. Po nepasisekusio čežėnų grupės likvidavimo kurį laiką buvo taika.

Šiuo metu Maskvoje yra apie dešimt stambesnių mafijos grupių, iš viso 6000 narių. Kiekvienoje komandoje 25-300 narių. Komandos padalino Maskva ne tik į teritorijas, bet ir pagal specialybes. Nariai, peržengę nustatytas sienas, yra sušaudomi, ar jų komanda apkraunama pinigine pabauda. Kiekviena komanda turi savo titulus. Įstojimo mokestis į didžiausią ir turtingiausią komandą kainuoja 20,000 rublių, o išstojimas — mirtį. Ši komanda ,,globoja" kooperatyvus, prižiūri vadinamus vienarankius banditus (automatinių lošimų mašinas). Antra grupė prižiūri sandėlius, tiekiančius maisto produktus valgykloms, ir turgavietes. Trečia grupė prižiūri gatvėse veikiančius sukčius, kilpų metėjus, ,,naparstvininkus" ir t.t. Be to, jiems leista globoti taksių vairuotojus: valstybinius ir privačius. Ketvirta grupė, kurios daugumas narių yra karate mokyklų auklėtiniai ir karnavalų tarnautojai, veikia miesto centre ir prižiūri video salonus, globoja estradinius koncertus. Asiriečių grupė specializuojasi narkotikų prekyba ir kol kas čia turi monopolį, nes kiekvieną naujų konkurentą sutvarko patys arba atiduoda milicijai. Ingušų grupė prekiauja odomis ir kailiais. Juos globoja čečėnų-ingušų respublikos vadovai. Savo prekes jie siunčia Italijon perdirbimui ir pardavimui. Pajamomis dalinasi mafija su valstybiniais organais. Be stambių kriminalinių grupių, Maskvoje ir kituose miestuose dirba mažesnės vagišių grupės, susidedančios iš 5-7 narių. Tos mažos grupės dirba savarankiškai ir nepriklausomai, arba naudojasi stambių grupių patarnavimais, kaip pavogtų prekių ar valiutos pardavimu. Tokių mažų grupių Maskvoje priskaičiuojama apie 100.

Apie mafijos egzistavimą KGB buvo gerai informuota. Tačiau į mafijos veiklą per daug nesikišo, norėdama parodyti visuomenei, kur perestroika nuvedė. Buvo planuota, kad po pučo visoje sąjungoje KGB vienu smūgiu, naujų vadų paskatinta, mafiją galutinai sunaikins. Prie mafijos sunaikinimo neprieita, o jos galia dar sustiprėjo. Sustiprėjo ir todėl, kad milicijos viršūnėse jie tebeturi savo ,,draugų". Kai bandoma pravesti akcijas prieš ją, mafija iš anksto gauna įspėjimus, ir milicijos pastangos nueina niekais.

Privatizacijai pagreitėjus, Maskvoje atsirado daug stambių prekybos ir pramonės įmonių. Nemažas tų įmonių skaičius naudojasi ne milicijos, bet mafijos narių apsauga. Ypač nukenčia restoranai, kuriuose naudojama tik užsienio valiuta. Tokie restoranai ne tik moka ,,mokesčius", bet kartais naudoja mafijos narius vidinei apsaugai. Didesni barai nuolat laiko savo patalpose atletiškus mafijos vyrus tvarkai palaikyti.

Paskutiniu metu Rusijos mafija, sekdama amerikietiška, investuoja surinktus milijonus į legalius biznius ne tik pačioje Rusijoje, bet ir užsienyje, nepamiršdama atsiųsti savo agentus į Vakarų valstybes, net į Ameriką, kur jie atlieka paskirtus uždavinius.

Tačiau visos mafijos grupės didžiausią pelną padarė ginklų prekyboje. Afganistano karui užsibaigus, visokių rūšių ginklai buvo parduodami kaimyninėms respublikoms: Azerbaidžanui, Armenijai, Gruzijai, Abchazijai. Ginklai ir dabar plaukia į šiuos kraštus per mafiją.

Amžius veidą išaria ir be noragų.

Koks paukštis, tokia ir giesmė.

Pasiutusių miltų pasiutus ir košė.

Oželis vos užgimęs, o jau žilas.

Kas varna gimęs, lakštingala nečiulbės.

Liaudies išmintis

MOTERIS SU BALTU CHALATU

Dr. KONSTANCIJA PAPROCKAITĖ-ŠIMAITIENĖ

47

Skausmui praėjus, ji paleido mano ranką. Giliai atsiduso. Ir krentant ant pagalvės ašaroms, susirūpinusi, silpnu balsu paklausė:

,,Daktare, kaip ilgai aš dar turėsiu kentėti?"

,,Neilgai", norėdama ją paguosti, atsakiau. ,,Tuojau atvyks jūsų ginekologas ir vaistų pagalba sumažins skausmus. O tuo tarpu tarp skausmų ilsėkitės ir nieko negalvokit ir nesirūpinkit".

,,Širdis man plyšta, ir liūdesys slegia sielą, kai pagalvoju, kad, turėdama tik septyniolika metų, tampu motina. Motina nepageidaujamo kūdikio! O Viešpatie! Į kokį košmarą paverčiau savo gyvenimą!" Ir ji pradėjo konvulsiškai verkti.

,,Prašau, neverkit! Nusiraminkit! Nesinervinkit, nes tuo tik ardote savo sveikatą ir padidinate gimdymo skausmus", raminau ją.

Tuo metu jos ginekologas su stetoskopu rankoje įžengė į palatą. Pamatęs ją raudančią, švelniai prabilo:

,,Dėl Dievo meilės! Kas čia darosi? Neverkit! Nelaužykit mūsų tradicijų. Mes savo skyrių laikome vienu iš linksmiausių ir laimingiausių, nes čia guli dailios išvaizdos, jaunos, sveikos gimdyvės ir su džiaugsmu sutinka ateinant į pasaulį naujas gyvybes. O dabar norėčiau patikrinti, kaip toli pažengėt gimdyme", jis pridūrė.

,,Turiu jus kol kas atsiprašyti ir išeiti. Laikykitės!", pasakiau jai.

,,Daktare, prašau neužmirškit mane aplankyti, nes esu baisioj desperacijoj".

,,Nebijokit! Tikrai neužmiršiu. Dažnai užsuksiu pasiteirauti, kaip jums einasi?"

Per visą gimdymo eigą ją lankiau. Paguosdama, ramindama ir primindama, kad, kūdikiui gimus, pranyks skausmai ir ,,dėdės" svajonės išsipildys.

Skausmai vis didėjo ir dažnėjo. Auštant ją suėmė tokie aštrūs diegliai, kad atrodė, ji pritruks jėgų kentėjimams. Giliai suaimanvusi, garsiai suriko:

,,Prakeikiu tą, kurs yra mano kentėjimų ir nelegalaus kūdikio kaltininkas".

Netrukus ji gavo trumpą eterio narkozę. Pusiau apsvaiginta, trylika valandų išsikamavusi, pagimdė kūdikį.

Ginekologas pakėlė jį už kojyčių ir, parodęs gimdyvei, tarė:

,,Jūs turite sūnelį".

Ji apsiblausiusiomis akimis, abejingai pasižiūrėjo ir mieguistai pakartojo:

,,Sūnelį".

,,Daktare, o dabar prašau kūdikį patikrinti", kreipėsi jis į mane.

Gailestingoji sesutė paguldė naujagimį ant staliuko. Pasilenkiau. Patikrinau ir pajutau sieloje nerimą.

,,Jei dr. Meyer žinotų!, mąsčiau išsigandusi. ,,Jei jis žinotų? Koks nusivylimas jo laukia!".

Reikšmingai pažvelgiau į ginekologą, o jis į mane. Ir be žodžių supratome reikalą.

Liūdnų minčių sūkury apleidau gimdymo skyrių. Lipdama laiptais galvojau:

,,Vargšeli, kodėl tu, ateidamas į šį pasaulį, atsinešei vienu chromozomu daugiau, negu normaliam kūdikiui reikalinga. Su vienu chromozomu tu sugriovei sau gražią ateitį. Mane pastatei į labai keblią padėtį ir pravirkdinsi dr. Meyer sielą gilaus skausmo rauda. Iš tikrųjų, kaip man nedrąsu jam pranešti, kad jo taip laukiamas kūdikis — mongoloidas. Pasakyti teisybę būtų lygiai tas pats, ką įsmeigti jam peilį į širdį. Esu tikra, kad tokios komplikacijos jie nesitikėjo. Gal geriau nutylėti? Tegul pats pamato. Juk iki rytmetinio vizitavimo liko tik trys valandos. Tad argi verta su tokia nemalonia žinia jį iš miego kelti? O gal aš su diagnoze suklydau?", svarsčiau, nors pati tuo ir netikėjau. Ir nutariau kūdikį dar kartą patikrinti.

Tyliai pravėriau naujagimių palatos duris. Įėjau į vidų. Stoviu ir akimis ieškau budinčios gailestingos sesutės. Pamačiau, kad ji palatos gale vystė vieną iš savo ,,gyventojų" ir, arčiau priėjusi, ją užklausiau:

,,Sesute, kiek naujų piliečių gandras šiąnakt jums atnešė?"

,,Gandras šiąnakt buvo šykštus ir negeras. Atnešė tiktai vieną berniuką, bet ir tą nevykusį". Ir kiek patylėjusi: pridūrė — ,,mongoloidą".

,,Sesute, ar jūs tikra?", pati, netikėdama savo žodžiais, užklausiau.

,,Taip, daktare. Pozityviai tikra!" Jis ten guli prie lango. Nueikit. Pati įsitikinsit, kad teisybę sakau".

Nuėjau. Apžiūrėjau ir diagnozę patvirtnau.

,,Taip, sesute, jūs teisi", išeidama iš palatos jai pranešiau. O pati pagalvojau: ,,Vargas man! Juk aš pažadėjau dr. Meyer, kūdikiui išvydus pasaulį, tuojau pranešti. Bet ką man dabar daryti? Ką daryti? Nutariau kol kas nieko nedaryti ir nuėjau aplankyti gimdyvę. Išvargusi, nejudėdama, užmerktomis akimis ji gulėjo, bet neatrodė, kad miegojo. Iš lėto atėjau arčiau prie lovos. Staiga ji pravėrė akis ir betiksliai aplinkui apsidairė.

,,Turbūt esate laiminga, kad fiziniai skausmai pasibaigė?", ją užklausiau.

(Bus daugiau

RINKIMAMS ARTĖJANT

Sąjūdžio koalicija už demokratinę Lietuvą

ANTANAS JUODVALKIS

Atsitiktiniu sutapimu rinkimai į įvairias valdžios vietas (tik 10 dienų tarpe) vyksta Lietuvoje ir Amerikoje. Amerikoje (JAV) rinkimai vyksta kiekvieneriais metais, nes renkami miestų tarybos ir merai, apskričių tarybos ir pirmininkai, valstijų seimeliai-senato ir kongreso nariai bei gubernatoriai, o kas 4 metai ir Amerikos prezidentas. Prezidento rinkimams skiriama daugiausiai dėmesio, nes šaukiamos partijų konvencijos, kuriose nominuojami kandidatai į prezidentus ir vicepreziden tus. Konvencijos būna labai spalvingos ir išlaidžios, trunka 4-5 dienas, ir dalyvauja daugiau 2000 partijos atstovų. Konvencijos dažnai primena užgavėnių karnavalus, nes ir programa ir apranga primena maskaradą.

Amerikos prezidento rinkiminė kampanija turi daugelio metų patyrimą ir atkreipia ne tik krašto gyventojų, bet ir viso pasaulio dėmesį. Čia suvažiuoja tūkstančiai informacijos agentūrų geriausių žurnalistų, spaudos, TV ir radijo reporteriai, kurie perduoda žinias visam pasauliui.

Lietuva neturi nusistovėjusių rinkimų tradicijų, nes bolševikinė sistema tvarkėsi įsakymais ir kandidatų skyrimu. Į balsavimo vietas policijos spaudimu varė žmones balsuoti, bet balsuotojai neturėjo jokio pasirinkimo, nes sąrašuose buvo tik tiek kandidatų, kiek reikėjo išrinkti. Ar balsuosi ar ne, visi išstatyti kandidatai vis tiek buvo išrinkti.

Griuvus komunistinei-policinei sistemai, išsilaisvinę kraštai bando įvesti demokratinį valdymo būdą, steigia partijas ir į kiekvieną renkamą vietą stato po kelis kandidatus, kad balsuotojai turėtų pasirinkimą. Atsisakyti 50 metų vykdytos bolševikinės sistemos nėra lengva, nes reikia pakeisti rinkiminį įstatymą, priimti taisykles, o tuo tarpu atitinkamose vietose tebesėdintieji buvę komunistai trukdo (o dažnai ir sabotuoja) demokratinį procesą. Aukščiausiosios tarybos deputatai (rusiškas skolinys) yra suskilę į frakcijas ir trukdo įstatymų priėmimą, jei tie įstatymai prisideda prie demokratijos ir laisvės stiprinimo.

Tokiai padėčiai esant, A. Taryba yra paskelbusi naujus rinkimus į Aukščiausiąją tarybą. Rinkimai įvyks 1992 m. spalio 25 d. Laikas labai trumpas, ir reikia greitai veikti, kad balsuotojai žinotų, už ką balsuoja ir kaip tas kandidatas atstovauja.

Ekonominė suirutė ir valdžios nesutarimai kai kuriuos gyventojus nuteikia abejingai, ir praranda norą dalyvauti balsavime. Tai negerai. Buvusieji bolševikiniai nomenklatūrininkai yra gyvi ir tik laukia progos grįžti į valdžią. Nors buvusioji komunistų partija pakeitė pavadinimą ir dabar skelbiasi demokratine darbo partija, bet jų veikla ir toliau lieka neaiški. Turėdami partijos perimtą turtą, turi pakankamai išteklių varyti stiprią propagandą ir masinti balsuotojus pasisakyti už jų išstatytus kandidatus.

Nors ekonominiai reikalai yra labai svarbūs ir gali lemti rinkimų rezultatus, kaip ir čia Amerikoje, bet gi žmogus ne viena duona yra gyvas. Laisvės ir žmogaus vertės išsaugojimas turėtų būti pirmoje vietoje, kad vėl nepatektų į nenumatytas pinkles ir nesusiaurintų pagrindinių žmogaus teisių. Sunkiai iškovota laisvė ir atsiskyrimas iš Sovietų S-gos neturėtų būti lengvapėdiškai prarandamas.

Įkurtas Sąjūdis, vadovaujamas Vytauto Landsbergio ir jo bendrakeleivių, šiandieną yra suskilęs, ir kai kurie buvę vadovai įsteigė savas partijas-partijėles ir nuėjo savais keliais,

JAV viceprezidento lankymąsi Lietuvoje prisimenant. Iš kairės: viceprezidento žmona, Lietuvos užsienio reikalų ministeris A. Saudargas, viceprez. Dan Quayle ir Lietuvos AT pirm. Vytautas Landsbergis.

dažnai prisišliedami prie tų, kurie geriau atlygina. Taip A. Tarybos deputatai pasiskirstė į įvairias frakcijas ir prarado bendro darbo ir tautos gerovės pajutimą. Į naują Lietuvos seimą reikia išrinkti tuos kandidatus, kurie turi netolimos ateities viziją ir jos gerovei norės dirbti.

Išeivija, 50 metų kovojusi už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir tolimesnį lietuvybės išlaikymą, neturėtų lengva ranka numoti į dabartinius įvykius Lietuvoje, bet aktyviai dalyvauti rinkimuose ir remti Sąjūdžio kandidatus, vadovaujamus garbės nario Vytauto Landsbergio. Teisingai prof. A. Štromas yra pasakęs, kad Vytautas Landsbergis yra tikra Dievo dovana lietuvių tautai. Tad nepasimeskime smulkmenose, laikinai palikime nesusipratimus dėl pilietybės, privatizacijos ir kitų pataisomų reikalų, o visi koncentruokimės į tinkamų seimo narių išrinkimą. Kada sąjūdininkai ir jų bendrakeleiviai (artimų frakcijų nariai) turės daugumą naujajame seime, tada bus lengviau pravesti reikiamus įstatymus, kad būtų patenkinti Lietuvos ir išeivijos reikalai.

Chicagoje susidarė komitetas iš žinomų visuomenininkų, kuris kreipiasi į visus lietuvius, prašydamas piniginės paramos padėti Sąjūdžio koalicijai, vadovaujamai Vytauto Landsbergio. Jūsų auka gali lemti Lietuvos ateitį.

Tad būkime dosnūs.

REMKIME LIETUVOS LAISVĖS IDĖJĄ!

Kviečiame visus remti 1992 m. spalio 25 d. Tėvynės ateitį lemiančius Lietuvos seimo rinkimus.

Nuo seimo rinkimų priklausys Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė. Rinkimų laimėjimui opozicija panaudos visas galimas priemones ir negailės turimų didžiausių išteklių. Žinokime, kad rinkimuose glūdi paskutinė komunistinio revanšo galimybė.

Sąjūdžio koalicija už demokratinę Lietuvą, vadovaujama Vytauto Landsbergio, remiasi Lietuvos žmonių gera valia, ryžtu ir teisingumu.

Lietuvos Sąjūdžio finansiniai ištekliai labai menki!

Šioje lemtingoje valandoje, išeivija turėtų prisidėti prie rinkiminės kampanijos nes be finansinės paramos bus tuščios Sąjūdžio koalicijos pastangos laimėti rinkimus.

Remkime Vytauto Landsbergio vadovaujamą koaliciją ir jo pastangas.

Dar šiandien pasiųskime bet kokio dydžio auką ir paraginkime savo kaimynus. Surinkti pinigai nedelsiant bus perduoti Sąjūdžio garbės pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

Komitetas: Mykolas Abarius, Stasys Baras, Algirdas Brazis, Robert Boris, Jurgis Janušaitis, Antanas Juodvalkis, Rūta Juškienė, dr. Tomas Kisielius, dr. Leonas Kiaučeliūnas, kun. John Kuzinskas, Petras Petrutis, Juozas Polikaitis, kun. Anthony Puchenski, prof. Jokūbas Stukas, Juozas Žygas.

Čekius prašome rašyti: **COMMITTEE FOR DEMOCRATIC LITHUANIA** ir siųsti:

Standard Federal Bank
Account No. 1101350010
4192 Archer Avenue
Chicago, IL 60632

Vytauto Landsbergio vadovaujamai koalicijai paremti siunčiu _____dol.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

_____

Skelbti spaudoje ☐ taip ☐ ne

ŠIKŠNOSPARNIAI ILLINOIS VALSTIJOJE

Illinois valstijoje gyvena 13 rūšių šikšnosparnių. Jie susitelkia grupėmis nuo 300 iki 800 vienoj vietoj, pasitaiko ir po kelis tūkstančius. Miestams ir mažesnėms žmonių gyvenvietėms plečiantis, šikšnosparnių skaičius gerokai sumažėjo, nes, naikinant vabzdžius, jie neturi pakankamai maisto, be to, žmonės šikšnosparnių bijo, jais bjaurisi ir visokiais būdais naikina. Turbūt joks kitas gamtos padaras neturi tokio blogo įvaizdžio, kaip šikšnosparnis, nors tai nepaprastai naudingas ir taikus sutvėrimėlis.

Netiesa, kad šikšnosparniai yra akli; netiesa, kad jie taiko įsivelti į žmonių — ypač moterų — plaukus. Atsimušti į žmogų ar kurį kitą daiktą šikšnosparniui visai neįmanoma, nes jis skrisdamas vadovaujasi tam tikru „radaru" ir išvengia visokių kliūčių. Be to, įsipainiojimas į kieno plaukus reikštų to gyvuliuko galą, o jis tikrai neturi intencijos nusižudyti, išlėkęs vabzdžių vakare pamedžioti. Turbūt blogą šikšnosparnių vardą Amerikoje bus paveikusi literatūra apie kraugerį Drakulą ir įvairiausi ta tema filmai.

Illinois valstijoje didžiausias šikšnosparnių telkinys gyvena sename kluone Lake apskrities Volo Bog draustinyje. Ten yra apie 1000 mažųjų rudųjų šikšnosparnių *(Myotis lucifugus)*. Kiekvieną vakarą, saulėlydžio metu jie skrenda medžioti vabzdžių, kurių iki ryto kiekvienas sunaikina apie 500. Išskrendančių šikšnosparnių pasižiūrėti kas vakarą suvažiuoja nemažai žmonių. Auštant šikšnosparniukai vėl grįžta į savo namus, kur miega, pakibę žemyn galva.

Šikšnosparniai gyvena visoje Amerikoje. Jų yra net didžiausiuose miestuose: New Yorke, Chicagoje, Austin, TX, Detroite ir kitur. Texas ir New Mexico valstijų urvuose gyvena šimtai tūkstančių šikšnosparnių, kur jie atlieka tikrai naudingą vabzdžių naikinimo darbą.

Ne visi šikšnosparniai minta vabzdžiais: yra ėdančių vaisius, čiulpiančių nektarą iš naktį žydinčių augalų (visi šikšnosparniai yra naktiniai) ir net laižančių kraują, tačiau Illinois valstijos šikšnosparniai yra vabzdžiaėdžiai.

Matant skraidantį šikšnosparnį, reikia stebėtis vikrumu ir greičiu, žaibiškais posūkiais. Gal tik kregždės skrydis galėtų jam prilygti. Tačiau tai ne paukštis, o žinduolis gyvuliukas, artimas pelės giminaitis. Šikšnosparnio patelė veda gyvus vaikus, juos maitina savo pienu, o žiemą visi praleidžia, miegodami urvuose, iš kurių grįžta, tik pavasariui sušildžius orą ir vėl atsiradus maisto — vabzdžių.

D.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 3½ kamb. modernus butas pirmame aukšte, Marquette Pk. apyl. Su šiluma, oro vėsinimu: moderni virykla, šaldytuvas, skalbykla su mašinomis. Suaugusiems.
Tel. 708-361-5594

HELP WANTED

HELP WANTED
Savings counselor full time. Applicants should have basic familiarity with computer keybord & good attn. to detail. Should have the ability to deal effectively with public and be highly organized. Must be able to use CRT adding mach/calculator, microfilm & microfiche machines and related equipmt. Must be bilingual in Engl. & Lith. Standard Federal Bank for Savings, 4192 S. Archer. Call for appt. 312-847-1140. eoe ada m/f. Smoke free envrnmt.

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

„DRAUGE" GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

TIKIU, I, II, III, IV, V dalis. Katalikų tikybos vadovėliai. Versta iš italų kalbos. Visi po	$5.00
ATEITININKŲ DVASIA NEPALŪŽO, atsiminimai. Antanas Masionis. 214 psl.	$10.00
SENATVĖS DIENOS, atsiminimai. Aleksandras Pakalniškis. 536 psl.	$12.00
SAULĖGRAŽŲ TVANAS, apsakymai. Nijolė Jankutė. 191 psl.	$7.00
KALBĖKIM LIETUVIŠKAI, vadovėlis mokytis lietuviškai. Nij. Mackevičienė. 88 psl. ...	$3.00
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA. Nr. 10. 327 psl.	$10.00
KRISTAUS MOKSLO ŠVIESA. Kun. Jonas Velutis. 330 psl.	$10.00
MOTERIS SU BALTU CHALATU, gydytojos dienoraštis. Dr. K. Šimaitienė. 494 psl. .	$20.00
ATEITININKAI KOMUNISTŲ IR NACIŲ KANKINIAI. Red.: L. Kerulis, P. Narutis. J. Prunskis. 246 psl.	$10.00
VILKAS IŠ GALŲ, romanas. Vytautas Volertas. 304 psl.	$12.00
ĄŽUOLO MIRTIS, pasakojimai. Vanda Vaitkevičienė. 125 psl.	$6.00
AMŽINO ĮŠALO ŽEMĖJE, Sibiran tremtinių atsiminimai. 303 psl.	$10.00
TAI JUMS KALBĖJAU, V tomas. Šventes ir šventieji. Ladas Tulaba. 452 psl.	$10.00
RAŠTAI, I tomas. Jonas Aistis. 450 psl.	$15.00
LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR 1387-JI METAI. Jonas Dainauskas. 352 psl.	$15.00
MEŠKOS MAUROJIMO METAI, romanas. Kazimieras Barėnas. 444 psl.	$15.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos..

Lipinukas yra spalvotas, dydis 15" x 3"¾, tinka lipinti ant mašinų, namų langų ir kitur. Kaina su persiuntimu 2.50 dol. Ill. gyv. dar prideda 16 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti „Draugo" adresu.

KAD ŠVIESTŲ KELIĄ

Mirtis vėl aplankė Brazdžionių šeimą

Prieš šešerius metus Los Angeles mieste širdies smūgio pakirstas staigiai mirė jaunesnysis Aldonos ir Bernardo Brazdžionių sūnus Dalius, sulaukęs vos 47 m. amžiaus. Visa lietuvių bendruomenė skaudžiai pergyveno gerbiamos ir mylimos šeimos nelaimę. Šiais metais rugpjūčio 5 d. Viešpats pasikvietė jauniausią iš trijų vaikų — 49 m. dukrelę Saulę Teresę, penkių vaikų motiną ir penkių vaikaičių močiutę.

Saulytė buvo vienerių metų, kai Brazdžioniai su kitais tūkstančiais lietuvių 1944 nuo bolševikų teroro pasitraukė į Vakarus. Tie tūkstančiai atsistojo prieš neįspėjamą ateitį, ypač kad Vokietija tuo metu kariavo veik su visu pasauliu ir sparčiai artėjo prie pralaimėjimo katastrofos. Vienerių metų dukrelei, vos pasitraukus iš Lietuvos, poetas Bernardas Brazdžionis sukūrė vieną gražiausių lietuvių literatūroje tėvo meilę savo kūdikiui išsakantį eilėraštį „Lopšinė dukrelei".

Brazdžioniai su trim mažais vaikais pernešė karo sunkumus ir nepriteklius ir 1949 m. iš Vokietijos iškeliavo Amerikon.

Amerikoje, pradžioje Bostone, paskui Los Angeles, Saulutė baigė lietuvišką mokyklą, dalyvavo jaunųjų ateitininkų veikloje, o pradėjusi savarankiškai gyventi, kurį laiką nuo lietuviško gyvenimo buvo nutolusi. Tačiau ir mišrios šeimos sąlygose savo vaikus išmokslino ir stengėsi išauginti lietuviškoje dvasioje. Didžios motinos meilės paveikti vaikai savo motina rūpinosi ir ją globojo. Ligos metu dukterys pasikeisdamos dieną ir naktį budėjo prie jos lovos. Lankė maldos būrelių narės, lietuvės ir amerikietės, ir šeimos draugai. Amerikoje gyvenąs kunigas iš Sri Lanka, su kuriuo susipažino maldos būreliuose, ateidavo į Saulės namus laikyti šv. Mišių.

Saulė, baigusi kolegiją, specializavosi kompiuterių srityje. Dirbo atsakingą programavimo darbą garsiojoje Lockhead kompanijoje, buvo jauna ir atrodė, kad ji dar gyvenimui priklausė ir gyvenimas jai. Bet jos gyvenimą užgesino vėžio liga.

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje laidotuvių išvakarėse rožinio maldai vadovavo ir trumpą atsisveikinimo žodį pasakė prel. Vincentas Bartuška. Mirusiosios veide buvo išlikusi neregėta ramybės ir susitaikymo su žmogiškuoju likimu išraiška, ir tai stiprinančiai veikė jobiškos dramos paliestą Brazdžionių šeimą.

Kitą dieną laidotuvių mišiose dalyvavo pilna bažnyčia. Abi dienas giedojo parapijos choras ir solistai — Vita Polikaitytė-Vilkienė, Antanas Polikaitis ir Rimtautas Dabšys. Palydoje į kapines automobilių eilė nuo prof. M. Biržiškos ir gen. St. Raštikio laidotuvių niekad nėra buvusi ilgesnė.

Laidotuvių mišias koncelebravo prel. V. Bartuška su kunigu iš Sri Lankos. Prel. Bartuška prisiminė mirusiosios ligoje parodytą krikščionišką herojizmą. Jis vadovavo maldoms ir kapinėse. Atsisveikinimo su mirusiąja Saule ir užuojautos žodžius šeimos nariams tarė LB apygardos pirm. Angelė Nelsienė, ateitininkų pirm. R. Kontrimienė, mirusiosios bendradarbis iš Lockhead kompanijos. Jis angliškai paskaitė specialiai sukurtą eilėraštį ir pasakė: „Ačiū už Saulę, kuri buvo mano sūnaus krikšto motina. Per ją aš tapau geresniu žmogumi". Lituanistinės mokyklos vicedirektorius Algimantas Žemaitaitis, kalbėjęs šeimos draugų vardu, teisingai pastebėjo, kad visa bendruomenė yra tapusi Brazdžionių šeimos draugai.

Išskirtinai įsidėmėtiną atsisveikinimo kalbą pasakė mirusiosios bendramintė Jūratė Venckuvienė, intymiai žinojusi jos dvasinių pasikeitimų ir dvasinio išskaidrėjimo procesus. Saulės dvasiniai pasikeitimai prasidėjo prieš kelerius metus po jos motinos kelionės į Medjugore, Jugoslavijoje. Ji pati tapo uolia Mergelės Marijos garbintoja, kasdien lankė šv. Mišias ir ėjo sakramentų, tapo lietuvių ir amerikiečių maldos būrelių nare ir vadove. Į lietuvių kalbą išvertė mąstymų maldyną, kurį maldos būrelis visą laiką naudoja. Parašė Marijos garbei giesmių.

Palietus vėžio ligai, nelaimę priėmė krikščionišku herojizmu. Atsisakė skausmą malšinančių vaistų, kad pilnoje sąmonėje galėtų bendrauti su savo vaikais, tėvais, vaikaičiais ir lankytojais. Savo kančias jungė su Jėzaus kentėjimais ir aukojo už savo šeimą.

Juozui Kojeliui pasakius paskutinę atsisveikinimo kalbą, gausūs dalyviai sugiedojo „Marija, Marija" ir Lietuvos himną. Dalyviams išsiskirsčius, karstas dar buvo pravertas. Su močiute atsisveikino anūkėliai, į karstą įdėdami laiškučius. Tai buvo graudus ir paguodžiantis laidotuvių momentas.

Vargu būtų galima sugalvoti geresnį mirusiajai linkėjimą už tą, kurį pasakė jos bendramintė Jūratė Venckuvienė: „Tegu Saulė būna lietuviška saulutė Danguje, kuri savo aukos pavyzdžiu visiems lietuviams šviestų kelią į Amžiną Tėvynę.

J. Kj.

ATOMINĖS TARŠOS — SOVIETŲ SĄJUNGOS PALIKIMAS

Sovietų Sąjunga dar neseniai buvo laikoma didžiausia grėsme pasaulio taikai, o dabar jos palikimas kelia pavojų visos planetos, ypač jos šiaurinės dalies, ekologijai.

Sovietų pažiūros į radioaktyvias medžiagas ir jų atlaikas buvo nuo pat pradžios labai nerūpestingos, nes nebuvo atsižvelgiama į dirbančiųjų su tomis medžiagomis apsaugą. Juo labiau, kad atominių ginklų fabrikuose ir prie kitų pavojingų darbų dirbdavo vergai — kaliniai iš okupuotų kraštų. Tačiau nedaug daugiau kreipta dėmesio ir į savų piliečių saugumą.

Daug atominėmis atlaikomis užteršto vandens bei kitų medžiagų sovietai be atodairos vertė į upes ir ežerus, sugedę branduoliniai povandeniniai laivai dar ir šiandien rūdyja jūros dugne, Černobilio tipo jėgainių reaktoriai prašyte prašosi nelaimės. Alaskos gamtosaugos departamento direktorius Len Verelli neseniai šia tema įvykusiose svarstybose pareiškė, kad Sibire šiuo metu yra daug baigiančių suirti įrenginių, kurie dėl prastos priežiūros kiekvienu metu gali tapti baisios katastrofos kaltininkais.

Svarstybų metu liudininkai, daugiausia amerikiečiai, pagaliau gavę leidimą lankytis anksčiau draudžiamose zonose, iškėlė keletą tokių pavojingų situacijų ir ieškojo, kaip nuo radiacijos pavojų apsaugoti nekaltus gyventojus ne tik Rusijoje, bet ir kituose pasaulio kraštuose.

Šiuo metu labiausiai greito dėmesio reikia keliose pietinio Sibiro vietovėse. Viena pavojingiausių — Čelybinskas, kurio apylinkėse buvo pastatyti pirmieji rusų atominių ginklų fabrikai. Atlaikos, gautos plutonijaus išskyrimo metu, buvo verčiamos tiesiai į Techos upę, užteršiant vandenį per tūkstančius kilometrų. Po 1951 m. sovietai atlaikas jau skandindavo Kasacay ežere. Pagal šiandieninių gydytojų tvirtinimą, net ir dabar užtektų to ežero pakrantėse praleisti vos valandą laiko, kad žmogus gautų mirtiną kiekį radiacijos užkrėtimo. Nors Čelybinskas ir kitos panašios vietovės yra gana toli nuo Arktikos, sovietų atominė pramonė yra užteršusi visą šiaurinę planetos dalį, nes taršos Techos upe atplaukia į Arktikos vandenyną.

Be to, atominių ginklų bandymai Naujojoje Žemėje (Novaya Zemlya) paleido į atmosferą 300 megatonų taršos, kuri pasiekė Alaską ir net šiaurinę Kanadą. Ypač pavojingas buvo 1961 m. sprogimas, bent 3000 kartų stipresnis už Hirošimos bombardavimą. Taip pat ir atominiai povandeniniai bei kitoki laivai, nuskendę nelaimės metu ar dėl kitų priežasčių, dabar kelia pavojų viso vandenyno gyvių saugumui. Tarp tų didžiųjų vandens taršos kaltininkų Arktikos vandenyne yra ledlaužio „Lenino" liekanos su trimis reaktoriais, o Ramiajame vandenyne ilsisi, Vladivostoke 1985 metais susprogęs, povandeninis laivas.

Šiuo metu tebeveikia 15 Černobilio tipo atominių reaktorių, o daug mažesnių yra ypač ryčiausioje Rusijoje. Šibiro gyventojų, gyvenančių tų reaktorių kaimynystėje, susirgimai įvairių rūšių vėžiu per paskutinius dešimtmečius pagausėjo net 18 kartų. Ypač daug susirgimų pasitaiko kūdikių tarpe.

Alaskoje susirūpinimas radioaktyvia rusų tarša vis auga. Vandenyno srovės, atmosferos judėjimas, net poliarinio ledo slinkimas gali bet kuriuo metu atnešti ir branduolinius nuodus. Labiausiai rūpestį kelia senstančios ir gendančios elektros jėgainės.

Svarstybose nutarta Alaskoje vėl atgaivinti radiacijoje pavojaus perspėjimo sistemą, įsteigtą 1970 metais, ir nuolat tikrinti visas pakrantės juostas.

Mokslininkai perspėja, kad buvusių sovietų taršos palikimo kontroliavimas jau yra pasaulinio masto problema, kainuosianti šimtus bilijonų dolerių. Rusija tikrai neturi galimybių ar lėšų pati viena su šia problema tvarkytis. Juo labiau, kad čia iš tikrųjų ir nėra vien Rusijos problema — ji grasina viso pasaulio saugumui.

D. Bindokienė

Tautinių šokių grupė „Aušra", kurioje mielai šoka Omahos veteranai, jaunimas ir patys jauniausieji lietuviškosios bendruomenės nariai — moksleiviai.

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Žaibas

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS" — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

Ramiame liūdesyje pranešame,
kad po sunkios ligos, užbaigęs paskutines išeivio dienas,

A.†A.
KAZIMIERAS SMALENSKAS
SMALYS

tyliai išsiskyrė iš gyvųjų tarpo 1992 metais rugpjūčio 13 dieną eidamas 91-uosius amžiaus metus; Čikagoje gyvenęs nuo 1949 metų.

Gimė Oželių kaime, Paežerių valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Diplomuotas teisininkas, Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės karininkas. Velionis buvo a.a. Eugenijos Daumantaitės vyras. Velionio svajonė buvo grįžti į Nepriklausomą Lietuvą ir savoje tėviškėje praleisti paskutines gyvenimo dienas.

Mūsų Tėtis, Tėvukas ir Uošvis bus pašarvotas penktadienį, rugsėjo 4 dieną, nuo 3 iki 8 val. vakaro Petkus Marquette Funeral Homes, 2533 West 71st Street, Čikagoje. Šeštadienį, rugsėjo 5 dieną, 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią. Po gedulo pamaldų atsiguls Amžinajam Poilsiui šalia a.a. Eugenijos, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, 18A bloke. Viešpatie, priimk jo sielą ramybėje!

Kviečiame artimuosius ir pažįstamus dalyvauti šermenyse bei laidotuvėse. Velionio pageidavimu vietoje gėlių aukos gali būti skirtos Lietuvos Ambasadai (The Embassy of Lithuania, Washington, D.C.)

Pasiliekame liūdesyje: **duktė Laimutė ir žentas Algirdas Stepaičiai, sūnus Raimundas, Toronte, anūkė Onutė, mirusių brolių vaikai, jų anūkai bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.**

Laidotuves tvarko: Petkus Marquette Funeral Homes, 2533 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629. Tel. (312) 476-2345.

A.†A.
KAZYS A. BARTAŠIUS

Gyveno Chicagoje, Marquette Park apylinkėje.
Mirė 1992 m. rugsėjo 1 d., sulaukęs 98 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Utenoje. Amerikoje išgyveno 41 m.
Nuliūdę liko: žmona Aida, sūnūs: Charles ir Gene, marti Ann; anūkai: Brian ir Victoria.

Velionis buvo liaudies menininkas — audėjas ir pasižymėjęs kaligrafas, išrašęs daug diplomų, pažymėjimų ir svarbių dokumentų įvairiems garsiems valdžios pareigūnams. Jo austų, meniškų juostų yra įsigijęs American Library of Congress knygoms pažymėti.

Priklausė Lietuvos Šaulių sąjungai, American Library of Congress; buvo Jaunimo centro rėmėjas.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, rugsėjo 3 d. nuo 4 iki 9 v.v. Becvar-Lack ir Sūnūs laidojimo namuose, 6541 S. Kedzie Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 4 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **žmona, sūnūs ir anūkai.**

Laidotuvių direkt. S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 312-434-1700.

A.†A.
Leokadija Bardauskienė
Staruškaitė

Gyveno Brighton Parko apylinkėje, Chicagoje.
Mirė 1992 m. rugsėjo 2 d., sulaukusi 95 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje.
Nuliūdę liko: du sūnūs, Joseph, marti Stella, Frank, marti Alice; aštuoni anūkai ir keturi proanūkai.

Priklausė I.C. Senior's Club, Upytės ir Brighton Pk. moterų klubams; Darius-Girėnas Auxilliary Post 271; buvo šv. Kazimiero Seserų rėmėja.

Kūnas pašarvotas penktadienį, rugsėjo 4 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 5 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėa į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **sūnūs, marčios ir anūkai.**

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

A.†A.
ADELEI TUMĖNIENEI

Lietuvoje mirus, jos broliui Union Pier Lietuvių Draugijos nariui JUOZUI CIBUI, giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Union Pier Lietuvių draugijos
Valdyba ir nariai

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago
Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS

APLINK MUS

x **Darbo diena** bus rugsėjo 7 d., pirmadienį. „Draugo" redakcija, administracija ir spaustuvė tą dieną bus uždarytos. „Draugas" neišeis antradienį, bet visa įstaiga dirbs kaip paprastomis dienomis. „Draugas" išeis trečiadienį, rugsėjo 9 d.

x **Matilda Marcinkienė** Alto vardu pasiėmė 10 bilietų į „Draugo" vajaus banketą, kuris įvyks rugsėjo 27 d. Martinique salėje. Altos vadovybei rūpi išlaikyti savo spaudą, nes tik per savo spaudą sujungtomis jėgomis pagelbėsime ir Lietuvai. Bilietai į banketą gaunami „Drauge" 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, tel. 312-585-9500.

x **Šv. Kazimiero seserų** vienuolijos narės iš Lietuvos ses. Alma ir ses. Ramutė išvyko atgal į Lietuvą, pabuvusios pas Chicagos kazimierietes ir pasimokiusios vienuoliškos tvarkos. Prieš išvykdamos jos pareiškė padėką Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonui ir visiems geradariams, taip pat Marquette Parko klebonui kun. J. Kuzinskui ir šios parapijos geradariams, taip pat Šv. Kazimiero seserų vienuolijai.

x **Švč. M. Marijos Gimimo parapijos** Šiluvos atlaidai prasidės rugsėjo 7 d. ir baigsis rugsėjo 15 d. Pamokslus sakys kun. Vytautas Griganavičius, Raseinių klebonas.

x **A. a. Vytautas Paulionis,** miręs rugpjūčio 3 d., pagal jo motiną Veroniką Paulionienę, buvo gimęs 1944 m. gegužės 22 d. Nemunaičiuose, Marijampolės apskrityje, ne Kvietkinės viensėdyje, kaip buvo klaidingai parašyta mirties pranešime. Nemunaičiuose jo motina Veronika Paulionienė buvo tuo metu mokytoja.

x **Dėmesio!** Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinė rengia tradicinį Tautos Šventės minėjimą, kuris įvyks š.m. rugsėjo mėn. 6 d. Minėjimo pradžia Brighton Parko parapijos bažnyčioje. Pamaldos 10 val. ryto. Po to rinktinės namuose programa: akademinė ir meninė dalis. Paskaitą skaitys muzikologijos prof. Lionidas Abarius, svečias iš Lietuvos. Kviečiame dalyvauti šaulius, visas organizacijas su vėliavomis ir visuomenę. Pabaigoje kavutė su užkandžiais. Organizacijos turi turėti vėliavoms stovus. **Šaulių rinktinė.**

(sk)

x **„Kalba Vilnius".** Klausykite Grundig radijais. 7 modeliai. **Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL, 60632, tel. 312-376-1998.** Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia — paskambinkit.

(sk)

x **59 CENTAI už SVARĄ** virš šimto svarų, tai **TRANSPAK** firmos nauja kaina. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose ir sekami iki pristatymo jūsų giminėms Lietuvoje. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI7-7747.**

(sk)

x **Ateitininkų studijų dienos,** rugsėjo 4-7 dienomis vyksiančios Dainavos stovykloje, susilaukė didelio dėmesio, ypač jaunesnės kartos intelektualų ir profesionalų tarpe. Užsiregistravo ir arti 30 studentų. Yra dar kelios laisvos vietos, tad skubėkit registruotis. Visi kviečiami dalyvauti — numatyta įdomi ir įvairi programa. Dienotvarkė buvo atspausdinta praėjusio šeštadienio „Draugo" laidoje „Iš ateitininkų gyvenimo" skyriuje. Informacijas teikia dr. A. Norvilas ir Lidija Ringienė.

x **Akademinio Skautų sąjūdžio studijų dienų,** rugsėjo 11-13 dienomis vyksiančių Dainavoje, „valdžią" sudaro: fil. Audrius Kirvelaitis — stovyklos viršininkas, fil. Rimas Griškelis — programų koordinatorius, fil. Vytenis Kirvelaitis — komendantas ir t.n. Judita Urbaitė — registracija ir informacija. Visi ASS nariai, jų šeimos ir draugai kviečiami dalyvauti. Ypač laukiami studentai,-ės. Darbotvarkė ir informacija atspausdinta šio trečiadienio „Skautybės kelio" skyriuje.

x **JAV LB Vidurio Vakarų apygardos** 40 metų sukaktis bus rugsėjo 20 d., sekmadienį, Lietuvių centre Lemonte. Apygarda yra viena iš dešimties JAV-bėse. Pirmasis apygardos pirm. buvo rašyt. Povilas Gaučys, išbuvęs pareigose iki 1955 m. kovo 27 d. Minėjimo pradžia bus 12 val.

x **Evelina ir Bronius Masiokai** iš Auroros, Co., vyksta į Lietuvą, pakviesti prof. Stepono Kolupailos 100 metų gimimo sukakčiai paminėti. Minėjimas bus rugsėjo 17 d. 3 val. p.p. Kauno Technologijos universiteto centriniuose rūmuose. E. Masiokienė yra prof. S. Kolupailos duktė.

x **PLB tarybos** pirmoji sesija bus rugsėjo 26-27 dienomis Clevelando Hilton South viešbutyje (6200 Quarry Lane, Cleveland, OH, 44131) su plačia programa. Tarybos susirinkimą kviečia prezidiumas: pirm. Vytautas Kamantas, vicepirmininkas dr. Vytas Narutis ir Birutė Vilutienė, sekretorės Gražina Kamantienė ir Svajonė Kerelytė.

x **American Travel Service praneša,** kad jų įstaiga bus uždaryta **rugsėjo 5 d.,** šeštadienį ir **rugsėjo 7 d.,** Darbo dieną, pirmadienį.

(sk)

x **Rimta ir išsilavinusi lietuvė** iš Amerikos norėtų susipažinti su 46-55 m. nevedusiu ar našliu Amerikos ar Kanados lietuviu. Pageidaujamas rimto bei gero charakterio ir šiek tiek išsilavinęs. Prašome rašyti: **DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, Attn: Dept XY.**

(sk)

x **TravelCentre praneša,** kad paskutinė diena įsigyti bilietą į Lietuvą už **$698 yra rugsėjo 4 d.** Skambinkite: **T. Lesniauskienei, 708-526-0773.**

(sk)

x **Bronė Valantinavičienė** iš Gruzdžių ieško sesers Stasės Jatulienės, gyv. New Yorke. Žinantieji apie šį asmenį prašomi rašyti; **Vanda Unčiurienė, Olandų 52-4, Vilnius, Lithuania.**

(sk)

x **Transpak** firmos sav. **ROMAS PUKŠTYS** vėl vyksta į Lietuvą, rugsėjo mėn. Pinigai pervedami doleriais. Priimam užsakymus automobiliams. Atsiskaityti iki rugsėjo 22 d. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Lietuvių Operos choras** po vasaros atostogų renkasi pirmą kartą rugsėjo mėn. 18 d. pradėti naujo sezono dainavimo repeticijas 8 val. vak. Jaunimo centre. Pirmą kartą kviečiame atvykti ir įsijungti į šią kultūrinę-meninę veiklą neseniai atvykusius iš Lietuvos.

x **Sol. Jolanta Stanelytė,** gimusi Šiauliuose, yra Lietuvos Muzikos akademijos diplomantė. Jos koncertas bus rugsėjo 20 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia Margutis. Visi kviečiami dalyvauti.

x **Beverly Shores** vasarvietėje kasmet buvo rengiamos kelios gegužinės: Lietuvos Vyčių, Balfo, Klubo, Lietuvos Dukterų. Šių metų vasara buvo labai darbinga, todėl tik Beverly Shores Lietuvių klubas rengia gegužinę, kuri įvyks rugsėjo 7 d., pirmadienį, Darbo dienos šventėje. Tikimasi susilaukti daug svečių.

x **Švento Vardo draugijos nariai** Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje turės pamaldas sekmadienį, rugsėjo 13 d., 8 val. Po pamaldų bus trumpas susirinkimas.

x **Pedagogas Alfredas Vėlius,** prieš karą Lietuvoje studijavęs teologinius mokslus, po 48 metų lankydamasis tėviškėje, balandžio 26 d. buvo įšventintas kunigu-misionieriumi Šilutės evangelikų liuteronų bažnyčioje. Vasarą praleidęs JAV-se, Alfredas Vėlius rugsėjo 1 d. išvyko į Lietuvą talkinti Vilniuje ir kitur atsikuriančioms parapijoms, neturinčioms savo kunigų. Į Chicagą sugrįš šių metų pabaigoje.

x **Dr. D. Giedraitis,** Michigan City, Ind., Algimantas Bublys, Bloomfield Hills, Mich., M. Naujokaitis, San Diego, Cal., Paul Mikšys, Juno Beach, Fla., P. Petrušaitis, Racine, Wisc., grąžino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Dėkojame.

x **Gertrūda Vaičiulis,** Oak Lawn, Ill., Genovaitė Ažubalis, Fox River Grove, Ill., G. Viskanta, Chicago, Ill., grąžindamos laimėjimų šakneles, kiekviena paaukojo po 40 dol. Labai dėkojame.

x **The Strolias,** Oak Forest, Ill., Vladas Jasiulionis, Maywood, Cal., Paul Skardis, Cleveland, Ohio, H. Paškevičius, Thunder Bay, Kanada, Adelė Staniulis, Bloomfield Hts., Mich., M. Edelis, Phoenix, Arz., Ald. Ploplys, Edwardsville, Ill., grąžino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Dėkojame.

x **Baltia Express ir toliau siunčia siuntinius** į Lietuvą greitai ir patikimai. Informacijai skambinkite nemokamu tel.: **1-800-SPARNAI** arba **1-800-772-7624** ir atvežkite siuntinius patys arba siųskite UPS adresu, **3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652.**

(sk)

x **Mano dėdžių vardai ir pavardė: Padvaiskai:** Mykolas, Antanas, Pranas, tėvo vardas Jonas. Jų gimimo vieta **Bajorų kaimas, Kazitiškio parapija, Ignalinos valsčius, Švenčionių apskritis. Apie 1910-1912 metus jie išvyko į Ameriką ir apsigyveno Detroite. Lietuvoje** liko jų sesuo **Julijona Padvaiskaitė-Skunčikienė,** tai mano mama. Aš jos duktė **Emilija. Dalindavičius Vytautas, Aleksandro, gimęs 1916 m., gyveno Detroite.** Mano adresas: **Emilija Skunčikaitė-Uždavinienė, Pušyno gvė 38, Panevėžys 5306, Lietuva, tel. 60-072. Arba kreipkitės adresu: Paul Juodvalkis, 4457 S. Talman Ave., Chicago, IL 60632, USA. Tel: 312-847-2614.**

(sk)

Jaunimo tautinio ansamblio „Grandies" šokėjos sveikina žiūrovus. Šoka „kepurinę" — vidurinėje eilėje matyti R. Polikaitytė, V. Brazaitytė ir kitos.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos rengiamas Tautos šventės minėjimas bus rugsėjo 6 d., sekmadienį. Vėliavų pakėlimas 11 val. ryto Jaunimo centro sodelyje, 11:15 val. pamaldos Jėzuitų koplyčioje. Pamaldas atnašaus kun. Antanas Saulaitis ir pasakys tai dienai pritaikytą pamokslą. Pamaldų metu giedos solistė Praurimė Ragienė, akompanuojant muz. Manigirdui Motekaičiui. Po pamaldų aukuro uždegimas, dr. Leono Kriaučeliūno žodis ir gėlių padėjimas prie laisvės kovų paminklo.

Minėjimas įvyks Jaunimo centro didžiojoje salėje su paskaita ir menine dalimi. Paskaitą skaitys gen. konsulas Vytautas Čekanauskas. Meninę dalį atliks solistė Audronė Gaižiūnienė, muz. Alvydas Vasaitis ir jaunas smuikininkas Valdas Vasaitis. Organizacijos su vėliavomis ir visuomenė kviečiama minėjime gausiai dalyvauti. Įėjimas veltui.

Po oficialiosios dalies yra ruošiami cepelinų pietūs Jaunimo centro kavinėje.

Kor.

„GRANDIS" LIETUVOJE

Jaunimo tautinio ansamblio „Grandies" šokėjai per 28 gyvavimo metus jau trečią kartą grįžo iš savo reprezentacinės kelionės namo. „Grandis" pirmą kartą, pakėlusi sparnus, skrido Pietų Amerikon 1973 m., antrą kartą skrido į tolimąją Australiją 1981 m. ir trečią kartą į laisvą Lietuvą 1992 m.

„Grandies" šokėjai jau kelinti metai tik mintimis skrido į Lietuvą, nes kelionė neįvyko, kai 1990 m. negavo vizų įvažiuoti į Lietuvą. Ir liepos 9 d. grandiečiai rinkosi į O'Hare orauostį, vis dar netikėdami, kad pagaliau svajonė po kelerių metų išsipildė, tapdama tikrove.

Visos „Grandies" kelionės buvo reikalingos, naudingos ir svarbios. Šitokios išvykos svetur parodo, kad išeivijoje gimęs lietuviškas jaunimas yra gyvas, brangina savo kilmę ir savo tautos kultūrą. Grandiečiai buvo geriausi Lietuvos reprezentantai. Jie parodė, kad išeivijos jaunimas per tautinį šokį, dainą ir muziką skleidė meilę Lietuvai ir kad jie yra Lietuvos neatskiriama tautos dalis.

Į Lietuvą važiavo daugiausia patyrę 22 studentai, vyresni „Grandies" šokėjai. Mokytojos Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich, Dalia Bilaišytė ir Rėda Ardytė-Pliūrienė ir mūsų nepamainomas muzikantas Audrius Polikaitis.

„Grandis" į Lietuvą atskrido 1992 m. liepos 10 d. ir nusileido Vilniaus orauostyje. Čia mus laukė netikėtumas. Pedagoginio instituto „Šviesos" ansamblis sutiko šokėjus iš Chicagos su lietuviškom tradicijom: duona, sūriu ir druska. Grojo „Šviesos" muzikantai. Įspūdis labai malonus!

Nuo liepos 10 iki liepos 21 d. „Grandies" pagrindinė apsistojimo vieta buvo Pedagoginio instituto bendrabutis. Taip pat „Šviesa" parūpino transporto priemonių, ir mes galėjome susipažinti su Lietuvos įdomybėmis ir pasiekti numatytas koncertų bei ekskursijų vietoves.

Pirmas koncertas vyko prie Marijampolės Lūginės kaime, kur vyko Lietuvos ateitininkų organizacijos suvažiavimas. Ten mūsų džiaugsmui sutikome Vytauto Didžiojo universiteto profesorių dr. Arvydą Žygą. Šitas susitikimas tiek grandiečiams, tiek ir dr. Arvydui buvo neparastai malonus. Jis juk Chicagos jaunimo draugas! Kad tik būtų tokių daugiau! Kiti koncertai vyko Elektrėnuose, Vilniuje, Palangoje, Telšiuose ir Kaune. Publika visur labai entuziastingai stebėjo „Grandies" koncertus. Visuose miestuose publika įsijungė atsistojimu ir ilgais plojimais, pagerbdama „Grandies" ansamblį. Žinoma, šokėjai, kad ir labai labai sušilę bei pavargę, stengėsi nerodyti nuovargio ženklų. Jie tik linksmai šypsojosi... Na, ir Audriaus Polikaičio muzikos vedami šoko puikiai: grakščiai, elegantiškai atlikdami sudėtingus šokius. Po kiekvieno koncerto mokyklinio amžiaus vaikai skubėdavo ant scenos, kad galėtų savo pasirinktam šokėjui įteikti gėlyčių. Gėlių, gražiausių gėlių šokėjai nešėsi į bendrabutį. Gėlių amžius trumpas, bet tiek džiaugsmo!

Lankėmės senosios Lietuvos sostinėse: Kernavėje ir Trakuose. Buvome Nidoje, Juodkrantėje, Kryžių kalne, televizijos bokšte, Rainių miškelyje prie Telšių. Apžiūrėjome įdomiausius Lietuvos muziejus, bažnyčias, katedrą, Parlamente netikėtai susitikome Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininką prof. Vytautą Landsbergį. Jis stabtelėjo su „Grandies" jaunimu pasikalbėti. Aplankėme Rumšiškių liaudies muziejų.

Ne visi šokėjai galėjo tris savaites išbūti Lietuvoje. Koncertų ir ekskursijų programą atlikome per dvi savaites. Tai ne juokas! Liepos 21 d. atsisveikinimo diena, kai šokėjų atostogos pasibaigė. „Šviesos" ansambliečiai sukrovė laužą Palūšės miške. Čia įvyko atsisveikinimo vakaronė. Kitą dieną būrelis šokėjų atsisveikino Lietuvą ir mus, dar trečiai savaitei pasiliekančius Lietuvoje. Atsisveikinimas buvo visiems liūdnas, ypatingai šokėjams, nes bendras darbas juos sujungė Lietuvoje bei pareikalavo iš jų labai daug laiko, energijos ir pasiryžimo.

„Grandies" jaunimas, kuris taip neseniai grįžo iš gastrolių

„Grandies" jaunių ratelio šokėjai smagiai suka malūną.

Nuotr. M. Vidzbelio

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **Lietuvių Tautodailės instituto** suvažiavimas šiais metais įvyks rugsėjo 19 d. dail. Antano Tamošaičio rezidencijoje, 325 Elizabeth Dr., Cananoque, Ontario, Kanadoje. Po oficialaus suvažiavimo bus seminaras apie lietuvių senoviškus sodiečių margučius ir dabar išeivių marginamus velykaičius. Antanas Tamošaitis anais laikais Lietuvoje rinko sodiečių margučius, juos kopijavo ir atsivežė į Kanadą apie 1500 spalvotų margučių piešinių, 1949 m. balandžio 15-18 d. surengė Montrealyje jų parodą (atspausdintas katalogas). Per instituto suvažiavimą bus surengta jų paroda, aptarta įvairūs klausimai apie lietuvių margučius. Taip pat suvažiavimo dalyviai bus supažindinami su dr. J. Basanavičiaus straipsniu, spausdintu „Viltyje" 1909 m. kovo 6 d. Vilniuje. Kviečiami į suvažiavimą nariai ir svečiai. Dėl platesnių informacijų kreiptis į LTI valdybos pirmininkę Aldoną Veselkienę: 216 Brock St., Gananoque, Ontario K7G 1K4, Canada, tel. 613-382-8448.

— **Calgary Vytauto Didžiojo** lituanistinės mokyklos mokinių registracija naujiems mokslo metams prasidėjo rugpjūčio 15 d. Mokyklai, kurioje pernai buvo 9 mokiniai, vadovauja N. Astrienė.

— **Windsoro KLB apylinkė** rugpjūčio 2 d. suruošė gegužinę Vytauto ir Emilijos Barisų sodyboje ant St. Clair ežero kranto. Dalyvavo ne tik Windsoro apylinkės lietuviai, bet ir daug svečių iš Detroito.

Lietuvoje, norėtų pasidalinti sunkiai užmirštamais įspūdžiais su Chicagos lietuviais ir kviečia atvykti rugsėjo 25 d. 7:30 val. vak. į Tautinius namus vakaronei. Kviečiame spaudos darbuotojus, jaunimą ir visus, kurie domisi jaunimo darbais. Vakaronėje bus parodyta video filmas iš „Grandies" išvykos Lietuvoje.

Irena Smieliauskienė

STIPRINKIME LIETUVYBĘ LAIVYNE

Dabartiniu metu Lietuvos prekybos žvejybos laivyne darbuojasi apie 80% svetimkalbių. Net Jūreivystės mokykloje lietuviai sudaro mažumą. Visi raštai pateikiami rusų kalba, taip pat visur vartojami įprasti rusams jūreiviški įvardai (terminai).

Norint plėsti lietuvių kalbos vartojimą laivyne, Jūrininkystės knygos fondas nutarė išleisti dar 1940 m. paruoštą, dabar perredaguotą jūrų leit. R. Nako jūrininkystės žodyną, nes anksčiau sutrukdė okupacijos.

Žodyno autorius baigė jūrų karo mokyklą Prancūzijoje, už pogrindinę veiklą buvo vokiečių kalintas ir vėliau bolševikų ištremtas į Sibirą, iš kur grįžo palaužta sveikata ir 1963 m. mirė, būdamas vos 47 metų.

Kviečiami tautiečiai prisidėti prie šio žodyno išleidimo. Šį sumanymą jau parėmė Toronto kredito kooperatyvas „Parama" su 500 dolerių.

Jūrininkystės knygos fondas yra išleidęs jau dvi laidas vadovėlio buriuotojams „Burės ir varikliai". Piniginę paramą prašome siųsti fondo iždininkui H. Stepaičiui šiuo adresu: 21 Cosmo Rd., Etobicoke, Ont. M8X 1Z3, Canada.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.